

२८०४

श्री मंगलकलश कुमारनो रास.

पुण्यफल महात्म्य मय.

ए विवेकी पुरुषनुं चरित्र.

समस्त

सम्यक्दृष्टि राजनोने वांचवालायक

जाणीने,

श्रावक जीमसिंह माणकें

श्रीमुंवापुरी मध्ये

निर्णय सागर मुद्रायंत्रमां मुद्रित करान्यो

संवत् १९४२.

॥ अथ ॥

॥ श्री मंगलकलश रासः प्रारब्धते ॥

॥ दोहा ॥

॥ प्रणमुं सरसति स्वामिनी । कविजन केरी माय
 ॥ वीणा पुस्तक धारिणी । कवियणने वरदाय ॥१॥
 काश्मीरें जग जाणीयें । मातानुं अहि ठाण ॥ बीजुं
 मरुधर देशमां । अऊरीयें मंमाण ॥ २ ॥ मनशुद्धें प्रण
 मी करी । मागुं वयण विलास ॥ जेम मुजने सुख
 ऊपजे । पूगे मननी आश ॥ ३ ॥ मंगलकलश कुमार
 नो । रास रचुं मन रंग ॥ देज्यो वयण शोढामणुं । मुऊ
 मन बहु उठरंग ॥ ४ ॥ वली प्रणमुं निज गुरु सदा ।
 जेहनो बहु उपकार ॥ ते गुरु उपकारी सदा । जेम
 जगमां जलधार ॥ ५ ॥ उत्तमना गुण वरणवे । आखं
 मल महाराज ॥ देवसनामांहे बेसिनें । एम जाखे जिनरा
 ज ॥ ६ ॥ उत्तमना गुण बोलीयें । की जें तीरथ यात्र ॥
 दान सुपात्रें दीजीयें । निर्मल होवे गात्र ॥ ७ ॥ श्री
 जिन धर्म पसाउलें । पामी बहुली रुद्धि ॥ सुख जोग
 वी संसारनां । अविचल पामी सिद्धि ॥ ८ ॥ तेणे कारण

नवियण तुमें । सुणजो सरस संबंध ॥ आलस अंगें
 परहरी । मूकी घरना धंध ॥ ए ॥ जणतां सांजलतां
 थकां । करतां बहु वखाण ॥ दिन दिन दोलत संपजे ।
 जयलब्धी कव्याण ॥ १० ॥ ॥ कोण नयरी कोण देश
 मां । कीधां उत्तम काम ॥ सावधान थइ सांजलो । जे
 म पामो सुखधाम ॥ ११ ॥

॥ ढाल पहेली ॥ राग काफी ॥ अलबेलानी देशी ॥

॥ जंबुद्वीपमा जाणीये रे लाल । दक्षिण नरत अ
 निराम ॥ सुखकारी रे ॥ तिहां मालव देश वखाणीये रे
 लाल । डुबलानो आधार ॥ सुखकारी रे ॥ १ ॥ गिरुवो मो
 हन मालवो रे लाल । सवि देशनो राजान ॥ सु० ॥ न
 दीय नवाण जिहां घणां रे लाल । उपजे बहुलां धान ॥
 ॥ सु० ॥ २ ॥ गिरुवो ॥ जिहां जिनवरनां सुंदरु रे
 लाल । मोहोटां सोहे प्रासाद ॥ सु० ॥ कलश ध्वजा
 करी शोजता रे लाल । उंचा गगनछुं मांमे वाद ॥
 ॥ सु० ॥ ३ ॥ गिरु० ॥ धर्मशाला घणी देशमां रे लाल ।
 सुख पामे अणगार ॥ सु० ॥ पुण्यवंत श्रावक जिहां
 घणा रे लाल । सूधा समकित धार ॥ सुख० ॥ ४ ॥
 ॥ गि० ॥ नार अढार तरुवर तणी रे लाल । फूलीर
 ही वनराय ॥ सु० ॥ नित्य वरसाजो जाणीएं रे लाल ।

सरस घणी अंबराय ॥ सु० ॥ ५ ॥ गि० ॥ नगरी उ
 ज्जेणी जाणीएं रे लाल । अमरावती अवतार ॥ सु०
 सुखिया लोक तिहां वसे रे लाल । चोराशी बाजार ॥
 ॥ सु० ॥ ६ ॥ गि० ॥ राज्य करे तिहां राजीयो रे
 लाल । वैरिसिंह नूपाल ॥ सु० ॥ शूरवीरने साहसी
 रे लाल । जीवदया प्रतिपाल ॥ सु० ॥ ७ ॥ गि० ॥
 सोमचंडानिध नारजा रे लाल । राणी गुणमणि खा
 ण ॥ सु० ॥ राजाना मनमां वसी रे लाल । बोले म
 धुरी वाण ॥ सु० ॥ ८ ॥ गि० ॥ व्यवहारी मांहे वखाणीयें रे
 लाल । धनदत्त शाह उदार ॥ सु० ॥ जैन धर्मनी वास
 ना रे लाल । नगर तणो शणगार ॥ सु० ॥ ९ ॥ गि० ॥
 सत्यनामा नामें नामिनी रे लाल । शीलालंकृत देह ॥
 सु० ॥ तस कूखें ठोरु न उपजे रे लाल । मोहोटो अ
 व गुण एह ॥ सु० ॥ १० ॥ गि० ॥ पुण्यथकी ते पाम
 शे रे लाल । अति उत्तम संतान ॥ सु० ॥ पुण्यथी स
 वि सुख संपजे रे लाल । पुण्यथी नवें निधान ॥ सु०
 ॥ ११ ॥ गि० ॥ देव गुरुनी बहु रागिणी रें लाल । कोम
 लजाति स्वनाव ॥ सु० ॥ सावधान अइ साचवे रे लाल ।
 दान शील तप नाव ॥ सु० ॥ १२ ॥ गि० ॥

॥ दोहा ॥

॥ एक दिन धनदत्त चिंतवे । मुज घरे बहुली
 रुद्धि ॥ मोहोटां मंदिर मालीयां । पण नहीं बालक
 सिद्धि ॥ १ ॥ गलहडो देइ करी । बेगो धनदत्त शा
 ह ॥ ततकृण सत्यनामा नणे । ए शुं डःख तुम नाह
 ॥ २ ॥ के चिंता व्यापारनी । के रुठयो माहाराज ॥
 बाहण नाव्यां पाधरां । के बली बीजुं काज ॥ ३ ॥
 साचुं कहेजो साहिबा । डःखनुं कारण एह ॥ कहुं तुं
 दासी तुमतणी । मुज उपर धरी नेह ॥ ४ ॥ शेठ
 नणे सुणो सुंदरी । डःखनुं कारण तेह ॥ बालक
 नहिं कोइ तुम तणे । घरनुं मंमन जेह ॥ ५ ॥ शेठ
 णी बलतुं नणे । सुण तुं जीवनप्राण ॥ बालक चिंता
 म म करो । तमें ठो चतुर सुजाण ॥ ६ ॥

॥ ढाल बीजी ॥ राग केदारो ॥

॥ पुण्य करो तमें पीयुजी । पुण्यथो फल श्रीका
 र रे । इह नव परनवें सुख लहे । धरमथी जय
 जयकाररे ॥ १ ॥ पुण्य करो तमें पियुजी ॥ पु० ॥ देव
 गुरुनी सेवा करो । द्यो तमें पंचविध दान रे ॥ जेह
 थी जग जस विस्तरे । दान ते मुक्ति निदान रे ॥ २
 ॥ पु० ॥ दानशाला मंमावियें । पूजीएं श्री आदि

नाथ रे । पुस्तक नबुरे लखावियें । साहामी वत्सल प्रा
 णनाथ रे ॥ ३ ॥ पु० ॥ पौषधशाला मंदावियें । धरी
 यें वली धर्मनुं ध्यान रे ॥ एम करतां पियु आपणें ।
 उपजे उत्तम संतान रे ॥ ४ ॥ पु० ॥ श्री शत्रुंजय
 गिरिनारनी । कीजियें जातरा खास रे ॥ सूरजकुंम
 मां नाहियें । जेम फले वंठित आश रे ॥ ५ ॥ पु० ॥
 साधुने नित्य पडिलानियें । कीजियें परउपकार रे ॥
 लखमीनो लाहो लाजियें । सफल करो अवतार रे ॥
 ६ ॥ पु० ॥ करो पञ्चस्काण नित्य पोरसी । सांजें क
 रो डुविहार रे ॥ नगवंतनी पूजा करो । पडिक्कमणां बे
 वार रे ॥ ७ ॥ पु० ॥ धर्म सुरतरु सम जाणियें । ध
 र्म चिंतामणि जाण रे ॥ अरिहंत समवसरणें करे । ध
 र्मनां सबल वखाण रे ॥ ८ ॥ पु० ॥ नारी वयण म
 नमां धरी । धर्मे द्रुत उजमाल रे ॥ मालीने फूलने का
 रणें । धन बहु दे ततकाल रे ॥ ९ ॥ पु० ॥ धनदत्तशा
 ह मन थिर करी । धर्म करे दिन रात रे ॥ आदरी व
 स्तु न मूकियें । उत्तम लक्षण जात रे ॥ १० ॥ पु०
 श्री जिनधर्म प्रभावथी । तूठी ते शासन देवी रे ॥
 तस तणी कुखें उपजावियुं । पुत्ररयण ततखेव रे ॥
 ॥ ११ ॥ पु० ॥

॥ दोहा ॥

॥ सत्यनामा एकण समे । सूती सेज मोफार ॥
 नीरनखो रूपातणो । कलश दीठो तेणि वारा ॥ १ ॥ अणु
 करमें सुत जनमीयो । जिमाडी परिवार ॥ नाम दीधु
 रलीयामणुं । मंगलकलश कुमार ॥ २ ॥ आठ वरष
 नो ते दुउ । तब मूक्यो निशाल ॥ अति रूपें रलीयामणो ।
 कोमल नयन विशाल ॥ ३ ॥ पुण्यथी बहु सुख उप
 न्युं । चिंते धनदत्त शाह ॥ बली विशेषें आदरे । धरम
 करम उत्साह ॥ ४ ॥ फूल जेवाने कारणें । जाउं वाडी
 मांहिं ॥ सङ्ग अग्ने नीसखो तब बलग्यो बालक बां
 हि ॥ ५ ॥ पिताजी तमें दिन प्रते । सिधावो शे काज ॥
 वाडी मांहे फूलने । जिनवर पूजा काज ॥ ६ ॥ मं
 गल सार्थे नीसखो । जाणे देव कुमार ॥ बहु आनरणें
 अलंकखो । अदञ्चुत रूप अपार ॥ ७ ॥ माली देखी
 चिंतवे । बालक रूप अपार ॥ कर जोडी कहे शेठने ।
 कोण ए राजकुमार ॥ ८ ॥ शेठ जणे ए माहरो । बेटो
 कुल मंमाण ॥ शुन लक्ष्णें करी जाणियें । होशे च
 तुर सुजाण ॥ ९ ॥ माली वाडीमांहेथी । फल आ
 प्यां श्रीकार ॥ मंगल मनमां हरखीयो । पहेरी चंपक
 हार ॥ १० ॥ जिनवरनी पूजा रची । मांमी मोहोटो था

ल ॥ जमवा बेठा बेढु जणा । बाप बेढो सुरसाल ॥
 ॥ ११ ॥ हवे मंगलकलश कुमार ते । नित्य नित्य वा
 डी मांहि ॥ फूल लावे अति फूटरां । मन धरतो उत्साहि
 ॥ १२ ॥ एम धरम करम करतां यकां । दिन दिन अ
 धिको वान ॥ आगल अचरज उपजे । ते सुणज्यो
 सावधान ॥ १३ ॥ आगल अति रलीयामणी । वात घ
 णी रंग रोल ॥ सांजलतां चतुरा मनें । उपजे अधिक
 कल्लोल ॥ १४ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥ चोपाइनी देशी ॥

॥ नरतक्षेत्र तिहां चंपापुरी । धन कण कंचन सुन
 रें नरी ॥ राजा तिहां सुरसुंदर नाम । राज्य करे जा
 णे श्रीराम ॥ १ ॥ गुणें करीने अति अनिराम । राणी
 गुणावली जेहनुं नाम ॥ स्वप्नमांहिं ते निज उत्संग ।
 कल्पवेलि दीठी मन रंग ॥ २ ॥ देखीने जागी ततका
 ल । तिहां आवी ठे ज्यांहि नूपाल ॥ राजाने ते वाहा
 ली घणुं । वयण कहे ते रलीयामणुं ॥ ३ ॥ स्वामी
 सुपन तणो सुविचार । मुजने कहेजो प्राण आधार ॥ रा
 जा कहे सुपन परमाण । पुत्री होशे गुणनी खाण
 ॥ ४ ॥ नव मासें ते पुत्री जणी । आशा पूगी माता
 तणी ॥ दिवस बारमे अति अनिराम । त्रैलोक्य

सुंदरी दीधुं नाम ॥ ५ ॥ शोल वरसनी कुंवरो हवि ।
 चोसठ कला जाणे अजिनवी ॥ के जाणुं पाताल कु
 मार । विद्याधरी अमरी अवतार ॥ ६ ॥ घरने आंगणे कर
 ती केलि । जाणे साची मोहन वेलि ॥ सवि राणीने वा
 हाली तेह । ते उपर सहुनो बहु नेह ॥ ७ ॥ राजार्ये
 इसी दीठी जाम । वरचिंता मन पेठी ताम ॥ ए सरखो
 वर जोतां मले । तो मनवंठित सघलां फले ॥ ८ ॥
 तव राजा अंतेउरमांहि । पाउ धाखा मन धरी उत्सा
 हि ॥ सघली राणी जेली करी । पूठे राजा मन हित
 धरी ॥ ९ ॥ त्रिलोक्यसुंदरी कुमरी जेह । तरुणपणुं
 पामी गुण गेह ॥ ते माटे करवो वीवाह । खरची धन
 ने लीजें लाह ॥ १० ॥ रुडुं जाणी करज्यो काज ।
 अमने गुं पूठो माहाराज ॥ सुरसुंदर राजा एम नणे ।
 बेटीनुं कारण तुम तणे ॥ ११ ॥ राणी सघली जोडी
 हाथ । कहे सांजलो तुमें प्राणनाथ ॥ दूर म देज्यो ए
 हने सही । अम जीवितथी ए वाछही ॥ १२ ॥ माहाराजा
 नो वडो प्रधान । तेहनो बेटी रूप निधान ॥ तेहने दे
 जो ए दीकरी । जेम नित्य नयणें निरखुं खरी ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

॥ सुबुद्धिने तेडी करी । एम बोले राजान ॥ तुम सुत

ने मुज नंदिनी । दीधुं कन्यादान ॥१॥ मंत्री कहे तु
 मेंशुं कहुं । ए अजुगतुं काज ॥ देज्यो मोहोटा रायने ।
 सुणो तुमें महाराज ॥ २ ॥ राजा कहे सुण मंत्रवी ।
 माहारुं वयण प्रमाण ॥ करवुं सही तमने घटे । म
 करो ताणो ताण ॥ ३ ॥ मंत्री मनमांहे चिंतवे । ए
 केम थाशे काज ॥ एकण दिशें तटिनी वही । एक दि
 शें मृगराज ॥४॥ मुज नंदन ठे कोढियो । सटित प
 टित जस देह ॥ रूपें रंजा ऊर्वशी । नृप पुत्री गुणगे
 ह ॥ ५ ॥ एहने ए परणावतां । केम रहेशे मुज ला
 ज ॥ कांश्क मतिबुद्धि केलवी । बुद्धे करशुं काज ॥
 ॥६॥ आराधुं कुल देवता । साधुं ए शुन काम ॥ जेम
 तेम करीने माहरी । रुडी राखुं माम ॥ ७ ॥

॥ ढाल चौथी ॥ कुंवरखडानी देशी ॥

॥ एम चिंतवी निज मंदिरें । आव्यो सुबुद्धि प्रधा
 न ॥ सोजागी सांजलो । आराधी कुल देवता रे । बेगो
 एकण ध्यान ॥ सोण ॥ १ ॥ अछमनुं तप आदरी रे ।
 जाप जपे सुविचार ॥ सोण ॥ कृष्णागरु उखेवीर्यें
 रें । दीप धूप घृत धार ॥ सोण ॥ २ ॥ बीजे दिन ते
 देवता रे । आवी रहि तस पास ॥ सोण ॥ कहो कि
 ए कारणे मुज समरी रे । बोली मनने उल्लास ॥

सो० ॥ ३ ॥ मंत्रीश्वर कहे मातजी रे । तुमें जाणो
 सवि वात ॥ सो० ॥ रोग रहित वेढो करो रे । देही
 आणो धात ॥ सो० ॥ ४ ॥ चौद पन्नेडी दिन प्रते
 रे । जीनी रहे दिन रात ॥ सो० ॥ रक्तपित्त व्या
 प्यो घणुं रे । रोगनी विपमी जात ॥ सो० ॥ ५ ॥
 पर नव एणो जीवडे रे । कीधां कर्म अघोर ॥ सो० ॥
 कर्म न तूटे देवता रे । जीवने कर्मनुं जोर ॥ सो०
 ॥ ६ ॥ कर जोडी करुं विनति रे । लली लली लाणुं
 पाय ॥ सो० ॥ लगन लीधुं दिन सातमे रे । तेहनो
 करवो उपाय ॥ सो० ॥ ७ ॥ रुडोने रलीयामणो रे ।
 जातिवंत गुणवंत ॥ सो० ॥ एहवो वर तुमें आणज्यो
 रे । जेम दुर्जन न हसंत ॥ सो० ॥ ८ ॥ राजकन्या पर
 णावीने रे । आणखुं मंदिरमांहि ॥ सो० ॥ पत्ते कल
 विकल करी काढखुं रे । एहने साहि बांहि ॥ सो० ॥ ९ ॥
 बलतुं कुलदेवी वदे रे । सुण तुं सुबुद्धि प्रधान
 ॥ सो० ॥ चंपापुर पूरव दिशें रे । चंपकनामें उद्या
 न ॥ सो० ॥ १० ॥ घोडा शीखे राउला रे । तेह तणा
 रखवाल ॥ सो० ॥ ते पासें तुमें जाणज्यो । नान
 डीयो सुकुमाल ॥ सो० ॥ ११ ॥ टाठें थर हर धू
 जतो रे । सुंदर कोमल काय ॥ सो० ॥ मंदिरमां

हैं लावज्योरे । ए कह्यो तुमने उपाय ॥ सो० ॥ १२ ॥
 एम कहिने गोत्रज वली । हरख्यो सुबुद्धि प्रधान
 ॥ सो० ॥ विवाहनां कारण नणी । मंदप रचे अस
 मान ॥ सो० ॥ १३ ॥ घोडाना रखवालने रे । जे ठे
 विश्वावीश ॥ सो० ॥ तेहने तेडीने कहे रे । गुन वय
 णें मंत्रीश ॥ सो० ॥ १४ ॥ तुम पासैं एक आवशे रे ।
 बालक रूपनिधान ॥ सो० ॥ ते मुज मंदिर लावज्यो रे ।
 एम बोले परधान ॥ सो० ॥ १५ ॥ मंत्रीश्वरनी गो
 त्रजा रे । रुडुं रचीने विमान ॥ सो० ॥ वर जोवा आ
 वी तिहां रे । उक्केणी उद्यान ॥ सो० ॥ १६ ॥ जिहां
 वाडी राजा तणी रे । फूज घणां महकाय ॥ सो० ॥ ते
 परिमल जेवा नणी रे । बेठी रुडे ठाय ॥ सो० ॥ १७ ॥
 तेहने को देखे नहीं रे । ते देखे सब लोय ॥ सो० ॥
 तिहां आवे नरवर घणा रे । जे नोगीसर होय ॥ सो० ॥
 ॥ १८ ॥ घडी बे घडी बेसी रही रे । दीठा जनना वृंद
 ॥ सो० ॥ एहवो कोइ निरख्यो नहीं । जे हुए नय
 नानंद ॥ सो० ॥ १९ ॥ मंगल आव्यो मलपतो रे ।
 जाणे देव कुमार ॥ सो० ॥ ततकृण हरखी देवता रे ।
 वर पाम्यो निरधार ॥ सो० ॥ २० ॥ ए कन्यार्ने योग्यता
 रे । ए वर रूपनिधान ॥ सो० ॥ जोडा बेडो सरिखो

मले । जगमां वाधे वान ॥ सो० ॥ ११ ॥ फूल लेइ
पाठो फिखो । नगर तणी अंतराल ॥ सो० ॥ तव
बोली कुलदेवता । एणि परें वयण विशाल ॥ सो०
॥ १२ ॥ फूल जलां जस हाथमां । जे ठे चतुर सुजा
॥ सो० ॥ ते राजकन्या परणेशे । जाडे सहि करी
जाण ॥ सो० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

॥ एह वयण श्रवणें सुण्युं । पण नव दीतुं कोय ॥
मंगल मनमां चिंतवे । ए केहेनी वाचा होय ॥ १ ॥
अरहुं परहुं जोतो थको । मनमां घणो संच्रांत ॥ मंदि
र जइ निज तातने । कहेछुं एह वृत्तांत ॥ २ ॥ नणवा
केरे कारणें । वीसरी गइ सा वात ॥ बीजे दिवसें देव
ता । बोले एहीज वात ॥ ३ ॥ चकित थइ चित्त चिं
तवे । मंगल जोई जाम ॥ वादल वाउली थइ घणुं ।
घोर घटा घन ताम ॥ ४ ॥ वाउली ते जोरें चढी । अ
ति उंची असमान ॥ कुमरने लेइ नीसरी । जाणे देव
विमान ॥ ५ ॥ चंपापुरने परिसरें । ते आण्यो सुकु
माल ॥ मूकीने ते वही गई । ततद्वण थइ विस
राल ॥ ६ ॥ नूख तृषा लागी घणुं । मंगलने तेणि वा
र ॥ नमतां नमतां पेखीयुं । सरोवर वनहमजार ॥ ७ ॥

॥ ढाल पांचमी ॥ गोयम घडिय मकरे प्रमाद ॥ एदेशी ॥

॥ सरोवर पालें अति घणाजी । फल फूल्या सह
कार ॥ सजल सरोवर देखिनेजी । पाम्यो हर्ष अ
पार ॥ १ ॥ सुगुणि नर पुण्य करो सुखकार । पुण्ये स
वि सुख उपजेजी । जेम जलधरथी जलसार ॥ सु० ॥
२ ॥ नीर गलोने वावखुं जी । ए श्रावक आचार ॥
कष्ट पडे धीरज धरेजी । धन्य तेहनो अवतार ॥
सु० ॥ ३ ॥ बेसीने फल वावखांजी । पाकी आंवा
साख ॥ करणां दाडिमनी कलीजी । बली कसमसि
या डाख ॥ सु० ॥ ४ ॥ उल्लेणी नगरी किहांजी ।
किहां ते मालव देश ॥ किहां जावं कोणने कहुं जी ।
ए दीसे परदेश ॥ सु० ॥ ५ ॥ एम करतां रवि आथ
म्यो जी । चंदो करे सुप्रकाश ॥ वड तरुवर उपर चढ्यो
जी । जीववानी बहु आश ॥ सु० ॥ ६ ॥ ए उपर
नही उपजेजी । वाघ सिंहनी रे नीति ॥ ए उपर रज
नीरहुंजी । दैव थयो विपरीत ॥ सु० ॥ ७ ॥ वडशाखा उ
पर चढ्यो जी । चिहुं दिशें निरखे रे तेह ॥ दीगो उत्त
र दिशि जणी जी । विश्वानर गुणगेह ॥ सु० ॥ ८ ॥
वडवडतां रजनी गइजी । परगटीयो परजात । वड
तरुवरथी उत्तयो जी । ते ठे शुद्ध सुजात ॥ सु० ॥ ९ ॥

उत्तर दिशि जणी आवतांजी । अग्नि तणे अनुसार
 ॥ चंपापुरी देखी करी जी । हरख्यो हैया मजार
 ॥ सु० ॥ १० ॥ घोडा तापे रावला जी । तेह तणा रख
 ढाल ॥ पासें बेगो तापवा जी ॥ धूर्जंतो ते बाल ॥ सु० ॥ ११ ॥

॥ दोहा ॥

॥ हती जलामण जेहने । ते हरख्यो मनमांहि ॥
 कोइ न देखे तेहने । तेम आय्यो मंदिरमांहि ॥ १ ॥
 अवसर जाणि आणीयो । मंत्रीसरनी दृष्टि ॥ उठीने उ
 जो थयो, जलें पधाखा श्रेष्ठि ॥ २ ॥ नूमि मंदिरमां
 तेडीने । अति घण आदर कीध ॥ नवरावीने तेहने ।
 मीतुं जोजन दीध ॥ ३ ॥ ठानो राख्यो तेहने । कोइ न
 जाणो जेद ॥ पासें जइने एम कहे । मनमां म आणी
 श खेद ॥ ४ ॥ एक दिन पूठे तातजी । ठानो राख्यो
 केम ॥ कुल नवि जाणो माहरुं । सुज उपर केम प्रे
 म ॥ ५ ॥ एक दिन पूठे मंत्रीने । कवणपुरि कोणदेश ॥
 कोण राजा कोण मंत्रवी । ए जांखो सुविशेष ॥ ६ ॥

॥ ढाल ठही ॥ नणदलनी देशी तथा ॥ एणे थव
 सरें चंपक माला ॥ ए देशी ॥

॥ अमीय समाणे वयणडे । बोले सुबुद्धि प्रधान
 हो ॥ मंगला वात सुणो एक माहरी । अंग देश चंपापुरी ॥

सुरसुंदर राजान हो ॥मंगल०॥१॥ राजरुद्रि अति तेह
 नें सुणतां अचरिज थाय हो ॥मं०॥ सुबुद्धि नामें प्रधान
 हुं। राजानें सुखदाय हो ॥मं०॥१॥ नृपनी राणी गुणा
 वली। रूपतणो जंमार हो ॥ मं० ॥ बेटी त्रैलोक्यसुं
 दरी। रंजतणो अवतार हो ॥ मं०॥ ३ ॥ ॥ एक दिन
 माहरी नारया। में दीठी दिलगीर हो ॥ मं० ॥ दुः
 खनुं कारण पूठतां। नयणें ऊरे बहु नीर हो ॥ मं०
 ॥ ४॥ गदगद सार्देजी पलती। तुम घर नहिं संता
 न हो ॥ मं० ॥ बीजुं दुःख मुजनें नहिं। ए दुःखहुं
 असमान हो ॥ मं०॥५॥ आराधी कुलदेवता। कीधा
 त्रण उपवास हो ॥ मं० ॥ प्रगट थइ कुलदेवता।
 बोली वयण विनास हो ॥ मं० ॥ ६ ॥ समरण की
 धुंजी माहरुं। कोण कारण परधान हो ॥ मं० ॥ बो
 व्यो हुं कर जोडीने। द्योमुज पुत्रनुं दान हो ॥मं०॥७॥
 वलतुं ते देवी नणे, नहीतुज नाग्यमां पुत्र हो ॥मं०॥
 कुल दीपक कुल मंमणो। जे राखे घरसूत्र हो
 ॥ मं० ॥ ८ ॥ एक लख्यो ठे ताहरे। कोढीने कुरु
 प हो ॥मं०॥ रक्तपित्त रोगें नख्यो। जाणें नूत स्वरूप
 हो ॥ मं०॥ ए ॥ पोतानी महिला प्रतें। वातां कही
 चित्त लाय हो ॥मं०॥ तेह कहे एहवो नलो। वांऊणी

गाल न खमाय हो ॥ मं० ॥ १० ॥ वाचा वेइ गइ
 देवता । पेट रहुं उधान हो ॥ मं० ॥ पूरें मासैं जन
 मीयो, कोठ व्यापित संतान हो ॥ मं० ॥ ११ ॥ घर
 घर दुआं वधामणां । वाग्धा जांगी ढोल हो ॥ मं०
 ॥ राजा प्रजाएं जाणीयुं । पुत्र दुउ रंगरोल हो ॥ मं०
 ॥ १२ ॥ राजसनामाहे मूरखें । में कही वात विचा
 र हो ॥ मं० ॥ मुज नंदन अति फूटरो । जाणे देव
 कुमार हो ॥ मं० ॥ १३ ॥ ठानो राख्यो में मंदिरें ।
 किणें नवि दीगो एह हो ॥ मं० ॥ बाहेर वात सहु
 करे । मंत्रीसुत गुणगेह हो ॥ मं० ॥ १४ ॥ हठ करी
 नृपसुर सुदरें । निज पुत्री गुणवंत हो ॥ मं० ॥ दीधी
 मुज नंदन प्रतें । जे ठे बहु रोगवंत हो ॥ मं० ॥ १५ ॥
 बली आराधी गोत्रजा । जापें आवी तेह हो ॥ मं० ॥
 तेणियें तुजने आणियो । मुज उपर धरी नेह हो ॥ मं०
 ॥ १६ ॥ ए कन्या परणी करी । मुज सुतने द्यो सार
 हो ॥ मं० ॥ पाष पडुं विनति करुं । ए करो तुमें
 उपकार हो ॥ मं० ॥ १७ ॥ मंगलकुंज बलतुं वदे । ए
 नहिं उत्तम काम हो ॥ मं० ॥ परणीने केम कीजी
 यें । कन्या गुणतुं धाम हो ॥ मं० ॥ १८ ॥ रोष करीने मंत्र
 वी, हाथे ग्रही तरवार हो ॥ मं० ॥ नहिं परणे तो

मारगुं । कोण करशे तुज सार हो ॥ मं० ॥ १९ ॥ उक्के
 णी दूरें रही । किहां माहारो परिवार हो ॥ मं० ॥ सिंह
 सबल पण सांकव्यो । किश्यो करे उपचार हो ॥ मं०
 ॥ २० ॥ नवितव्यता योगें करी । हुं आव्यो एण देश
 हो ॥ मं० ॥ आकाशवाणी सांजली । तेणें करी सुविशेष
 हो ॥ मं० ॥ २१ ॥ मंगल कहे मंत्री सुणो । ए नहिं रु
 डातुं काम हो ॥ मं० ॥ पण तुम प्रतें चाखे नहिं ।
 तुमने कीजें प्रणाम हो ॥ मं० ॥ २२ ॥ कर मेलाव
 ण राजबी । जे मुजने द्ये दान हो ॥ मं० ॥ घोडा हा
 यी रखने नेजा । बीजी बली वस्तुवान हो ॥ मं० ॥ २३ ॥
 ए तुमें मुजने आपजो । तो तुम करगुं काज हो ॥ मं०
 उक्कयणीने मारगें । ते तुमें सूकजो राज्य हो ॥ मं० ॥ २४ ॥
 तब मंत्री हरखें करी । कीधुं वयण प्रमाण हो ॥ मं० ॥ व
 चमहिवाली गोत्रजा । ते ठे चतुर सुजाण हो ॥ मं० ॥ २५ ॥

॥ दोहा ॥

॥ मंगलकलशें हा जणी । करवा उत्तम काज ॥
 मनमां हरख्यो मंत्रवी । मुज त्रूठो माहाराज ॥ १ ॥
 उंचे शब्द दुउं तिसैं । बली वाग्यां नीशाण ॥ गात गा
 उं सोहासणी । विवाहनां मंमाण ॥ २ ॥ धें धें नोबत
 गडगडी । बली वागी किरताल ॥ ढोल ददामा दडदडी ।

चेरी ताल कंताल ॥ ३ ॥ सघनां वाजां वाजियां । हा
 नणी जेणो वार ॥ मंगल वाणी उठली । हरख्यो सवि
 परिवार ॥ ४ ॥ तंबू मेरा ताणिया, अति उंचा आकाश
 लाल कथीपा चंडूआ । मोहोटा मंमप खास ॥ ५ ॥ बां
 ध्या भोती जूमणां । गोंखतणी वली ओल ॥ सखर
 समारी जूमिका । चिहुं दिशें पोढी पोल ॥ ६ ॥ फूल
 वणां पथरावियां । मांमद्या सोवन पाट ॥ वरराजा
 इहां वेसरो । मलरो माणस थाट ॥ ७ ॥ चिहुं दिशि
 गाथे गोरडी । नाचे नवलां पात्र ॥ सहु जोवाने त्यां
 मळुं । करवा वरनी जात्र ॥ ८ ॥ राजायें पण मां
 मिथुं । विवाहनुं मंमण ॥ मळ्या मोहोटा महिपति ।
 माणस राणो राण ॥ ९ ॥ घर घर गुढी उठला । बां
 धी तोरण माल ॥ सहेर सवि शणगारिणुं । दीसे जाक
 जमाल ॥ १० ॥ धामंवर सबलो करी । मांमद्यो मो
 टो जंग ॥ हवे वर जोवाने कारणें । सहुने मन उठरंग
 ॥ ११ ॥ नवरावी निज हाथगुं । पहेरावी शणगार ॥
 हवे पधरावी कुंदरने । सार्यें सहु परिवार ॥ १२ ॥

॥ ढाल सातमी ॥ मधुकरनी देशी ॥

॥ लजनां रे वात सुणी मन हरखीयो । सुरसुंदर
 राजान ॥ १३ ॥ वर जोवाने कारणें । मोकळ्या निज प

रथान ॥ १ ॥ ल० ॥ मस्तक मुकुट हीरे जडयो । कंठें ए
 कावल हार ॥ ल० ॥ करणानूपण जलहले । बाजू
 बंध मनोहार ॥ २ ॥ ल० ॥ हाथे सोवर्ण सांकनां ।
 खणिमय जडित जडाव ॥ ल० ॥ अंगें बावो विरा
 जतो । केशरमें गरकाव ॥ ३ ॥ ल० ॥ नीनी पटोनी प
 हेरणें । पहेरी सवि शणगार ॥ ल० ॥ चरणे नेकुर रण
 ऊणे । धूवरना धमकार ॥ ४ ॥ ल० ॥ कुमरने वेगें व
 थावीयो । मोतीडे नरी थाल ॥ ल० ॥ गोरी गावे सोह
 ले । जानडजी सुकुमान ॥ ५ ॥ ल० ॥ नर नारी मोही
 रथां । देखी कुंवरनुं नूर ॥ ल० ॥ सासुं जोइ कोइ नवि
 शके । जाणे कायों सूर ॥ ६ ॥ ल० ॥ साजन सवि
 जन नोतरि । जमाडी नरपूर ॥ ल० ॥ फोफज पान
 दिले वणां । वाजे मंगल तूर ॥ ७ ॥ ल० ॥ घोडा हाथी स
 ज करी । जुगतें चलावे जान ॥ ल० ॥ रुडी परें धन वा
 वरे । मन हरखे परधान ॥ ८ ॥ ल० ॥ आगल कीधी
 गजघटा । सांवेलां नहीं पार ॥ ल० ॥ पोतें वरघोडे
 चढ्यो । जाणे इंद्रकुमार ॥ ९ ॥ ल० ॥ जान जोवा
 ने तिहां मळ्यां । नरनारीनां वृंद ॥ ल० ॥ देखी रूप
 कुमारनुं । मन धरता आनंद ॥ १० ॥ ल० ॥ धन्य ते
 त्रैलोक्यसुंदरी । धन्य एहनो अवतार ॥ ल० ॥ पूरवने

पुण्ये करी । पाय्यो ए जरतार ॥ ११ ॥ ल० ॥ जान आ
 वीने तिहां रही, वाजंते निशान ॥ ल० ॥ कुंवर स्वरूप
 देखी करी, राजा थयो हराण ॥ १२ ॥ ल० ॥ राजा
 मनमांहे चिंतवे, मढ्यो जमाइ चंग ॥ ल० ॥ सोना
 केरी मुड्डी । उपर जडीयुं नंग ॥ १३ ॥ ल० ॥ हरखी
 त्रिलोक्यसुंदरी । राणी मन उत्साह ॥ ल० ॥ गातां
 वातां हरखशुं । आय्यो माहिरामांहि ॥ १४ ॥ ल० ॥
 लगन तणी वेला दुई । जोशी मेलावे हाथ ॥ ल० ॥
 मंगलकलशें मोजमां । जाव्यो जमणो हाथ ॥ १५ ॥
 ल० ॥ कृण पासुं मेले नही । सुबुद्धि नाम प्रधान
 ॥ ल० ॥ रखे ए कोइ आगलें, वात करे अज्ञान ॥
 ॥ १६ ॥ ल० ॥ अक्षर लखीया हाथमां । सुंदरीयें तेणी
 वार ॥ ल० ॥ मुज पिताकने मागजो, पंच तुरंगम
 सार ॥ १७ ॥ ल० ॥ मंगल लखे उतावलो । कुंवरीना
 करमांहि ॥ ल० ॥ जाडे परणुं हुं सही, ते धरज्यो
 मनमांहि ॥ १८ ॥ ल० ॥ एह स्वरूप जाणी करी ।
 कुंवरी मन दिलगीर ॥ ल० ॥ लाजें बोली नवि श
 के । नयणें नाखे नीर ॥ १९ ॥ ल० ॥ वाजां वाजे
 अति घणां । गाये गोरी गीत ॥ ल० ॥ दानज दीजें अ
 ति घणां । ए विवाहनी रीत ॥ २० ॥ ल० ॥ कर मेहलाव

ए कुंमरनें । दीधा धन जंमार ॥ल०॥ मंगल कर मे
 लेनहिं । मागे पंच तोखार ॥१॥ ल०॥ ते पण ली
 धा हरखण्ड । दीधां आदर मान ॥ल०॥ परणीने उ
 तावली । पाठी फरी ते जान ॥ ११ ॥ ल० ॥ मंगल
 साथें पदमिणी । दासीने परिवार॥ल०॥ गातां वातां
 आवीयां । प्रधाननें दरवार ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

॥ पंच तुरंगम जल पंथा । बीजा अर्थ जंमार ॥ उ
 ज्जयणीने मारगें । ते सूक्या तेणि वारा॥१॥ मंदिर
 आख्यां ठूकडां । जव पोले कियो प्रवेश ॥ ए नर इहां
 थी काढियें । तो जाये परदेश ॥२॥ कुंवरी कर मेहले
 नही । चलचित्त जाणी जाम ॥ देह चिंता सुज अपनी ॥
 मंगल बोले ताम ॥ ३ ॥ रथथकी ते उतखो । साथें
 कुंवरी जाय ॥ पाणी जरी जारी ग्रही । मनमां चिंता
 थाय ॥ ४ ॥ कृण बेसीने उगीयो । आवे कुंवरी पास ॥
 ततकृण आवी परवरी । ससराना सवि दास ॥ ५ ॥
 कुंवरी मनै धीरज धरी । पूढे प्राणाधार ॥ नूख लागी
 ठे तुम तणामें जाणुं निरधार ॥ ६ ॥ सिंह केसरा
 लाडुआ । सुंदरीयें ततकाल ॥ आणी आप्या प्रेमणुं ।
 अति मीठा सुरसाल ॥ ७ ॥ वावरतां ते लाडुआ ।

मंगल बोव्यो धीरा॥ उज्जयणी नगरी तणुं । जो होय हि
 प्रानीर ॥ ७ ॥ तो ऊरे एलाडुआ । एहबुं बोले जा
 म ॥ ततकृण नर परधानना । आव्या तेणें ठाम ॥ ए
 वयणसुणीने सुंदरी । मनसुं करे विचार ॥ उज्जयणी
 मांहि जाणियें । कांहिक सगपण सार ॥ १० ॥ देह
 चिंता मुज उपनी । वली उठ्यो जेणि वार ॥ ते पण
 साथें उतरी । दासीने परिवार ॥ ११ ॥ कहे मंगल सु
 णो सुंदरी॥ जारी आपो हाथ ॥ लाज घणी मुज उपजे
 जो तुमें आवो साथ ॥ १२ ॥ चार घडी रजनी ग
 ६ । तव तेनाशी जाय॥ जिहां घोडा रख आपणा । तिहां
 ते जेला याय ॥ १३ ॥

॥ ढाल आवमी॥ कोयलो परवत धूंधलो रे लाल॥ ए देशी॥
 ठडेरे प्रयाणें त्यां हांयकी रे लाल॥ मन धरतो उढाहरो॥ सु
 गुण नरा॥ घोडा रख लेइ करी रे लाल॥ आव्यो उज्जयणी मां
 हि रे॥ सु०॥ मंगल कलश घर आवीयो रे लाल॥ गुणह त
 णो नंमार रे॥ सु०॥ तेहने कोणे नवि ओलख्यो रे लाल ।
 रूप कला अंवार रे । सु०॥ मं०॥ शा॥ पोताना मंदिर कने
 रे लाल । आव्यो ते जेणि वार रे ॥ सु०॥ धनदत्त शाह
 चिंतवे रे लाल । ए कोण राजकुमार रे ॥ सु०॥ मं०॥
 ॥ ३ ॥ ततकृण रख्यो उतरी रे लाल । पाय ते ला

गयो जाम रे ॥ सु० ॥ धनदत्तशाहें जीडीयो रे लाल ।
 उजखीयो सुत ताम रे ॥ सु० ॥ मं० ॥ ४ ॥ माता
 ने वली जइ मढ्यो रे लाल । वरसे आंसु धार रे ॥ सु० ॥
 हरखें बोली नवि शके रे लाल । माता तेणी वार
 रे ॥ सु० ॥ मं० ॥ ५ ॥ हरखां ते मनैं अति घणुं रे
 लालाजारीने जरतार रे ॥ सु० ॥ के मन जाणो आपणुं
 रे लाल । के जाणो किरतार रे ॥ सु० ॥ मं० ॥ ६ ॥ घोडा
 बांध्या पायगें रे लालारथ मेढ्यो गुन ताम रे ॥ सु० ॥
 धनदत्तशाहने धन सोंपियुं रे लाल । जणवा बेठो
 ताम रे ॥ सु० ॥ मं० ॥ ७ ॥

॥ दोहा ॥

॥ वात कही निज तातनें । एकांतें धरी प्रेम ॥ घोडा
 धन रथ राखजो । एहथी लेहैयुं खेम ॥ १ ॥ मन चिंतें नृ
 प नंदिनी । नाव्यो प्राण आधार ॥ शंकीतो नासी गयो ।
 गुं कीधुं किरतार ॥ २ ॥ पेटपीड तसे मिशैं । ते बेठी
 तिणठाय । मनमां कुरे अति बलुं ॥ आंसुडां उतराय ॥ ३ ॥

॥ ढाल नवमी ॥ राग केदारो ॥ गोडी ॥

॥ अणिकराय एहवो दुंरे निर्धैय ॥ ए देशी ॥
 पियु नाठो जाण्यो जिह्यें । वागीरे लहेर अपार ॥
 पेट तणी वेदना मिशैं । नाखे रे आंसुडां धार ॥ १ ॥

जीवनजी तुं मुज प्राण आधार । कांइ मेहजारे मु
 जने निरधार । तुं ठेरे माहारा हैडानो हार ॥ जी० ॥
 तुज विण शूनो रे सहु संसार । तुं ठे रे माहारो सवि
 शिणगार ॥ जी० ॥ १ ॥ अहूरलखिया परणतां ते तें सा
 चा कीध ॥ एणे अवसर मुज गोडतां । तें बहु दुःख रे
 अबलाने दीध ॥ जी० ॥ २ ॥ जल विना जेम माठ
 ली । टलवले तेह अपार ॥ ततहण दासी परवरी ।
 त्यां आदी रे मंत्रिनी नार ॥ जी० ॥ ३ ॥ रसनर र
 ह्यां रे माणसां । ते दुःख सबलुंथाय ॥ रस लेइ कूचा
 करे । ते दुःख रे थोडेरुं थाय ॥ जी० ॥ ४ ॥ उसड वे
 सड सवि कस्यां, शीतल ठांट्युं नीर ॥ वीजणे वायु
 वीजतां, तस वाट्युं रे चेतन शरीर ॥ जी० ॥ ५ ॥ रु
 दन करंती बालिका । को नवि जाणे जेद ॥ विरह
 व्यथा तस उल्लसी । अति घणो रे मनें आणे खेद ॥
 ॥ जी० ॥ ६ ॥ गिरिवर उपर चढावीने । तें धरो ना
 खी ध्रसकाय ॥ जोजन सरस पीरसी करी । तें लीधी
 रे घाली उठाय ॥ जी० ॥ ७ ॥ वात न का पूठि श
 की । मुज हुती घणी आश ॥ को न करे ते तें कथुं,
 तो तुजने देउंरे साबाश ॥ जी० ॥ ८ ॥ पालखीयें
 वेसारीने । आणी मंदिरमांही ॥ सासु ससरो त्यां करे ।

ओसड वेसड वली मनने उत्साहि ॥जी०॥ १० ॥

॥ दोहा ॥

॥ कोढी शय्या उपरें । आवी बेगो जाम॥ततकृण
ते देखी करी । कुंवरी निरखे तामा॥१॥हवे कोढी ते
सज थइ । पहेरी मंगल वेश॥लडथडतो आवी तिहां ।
मोहोलें कियो प्रवेश ॥ २ ॥ तिहां आवी उनी रही ।
जिहां ठे सखी परिवार ॥ देखी आमणदूमणी ।
बोलावी तेणि वार ॥ ३ ॥ रुदन करंती बालिका । कहे
ते सघली वात ॥ रजनी फूरंतां गइ । परगटियो पर
जात ॥ ४ ॥ रथ बेसी उतावली, आवी जिहां निज
माय ॥ आवी केस तेज्या विना । मुज मन अचरिज
थाय ॥ ५ ॥ दुःखजर छाती फाटती । रुप ते सरले
साद ॥ मात कहे सुणो सुंदरो । एवडो श्यो विखवाद
॥ ६ ॥ गद गद सादें ते कहे । रात तणुं वृत्तांत ॥
ते निसुणी सवि वारता । मात दुइ जयत्रांत ॥ ७ ॥
बचुकारीने बालिका । बेसारी धरी नेह ॥ आसन
वासन सहु करे । राणी गुणावली तेह ॥ ८ ॥ कोढी
कुंवरने कारणे । एहवो करी प्रपंच ॥ परनर करतां पा
डुवो । नीच नाणे खलखंच ॥ए॥ प्रात समे परधा
न तो आव्यो राजा पास ॥ मुखें निसासा मेलतो ॥ म

नमां थई निराश ॥ १० ॥ राजा पूने मंत्रीने । वेसारी
 सुसनेह ॥ मुज आगल साचुं कहो । दुःखनुं कारण जे
 ह ॥ ११ ॥ मुज नंदन कंचन जिस्थो । तुमें दीगो म
 हाराय ॥ आजूनी अधरातिमां । विणगी तेहनी काय
 ॥ १२ ॥ रक्तपित्त तस उपन्यो । देव थयो विपरीत ॥
 विनय करीने वीनवे । एह वडानी रीत ॥ १३ ॥

॥ ढाल दशमी ॥ काची कली अनारकी रे हां ॥

सुडा रह्या रे लुनाय ॥ ए देशी ॥

॥ राजा कहे मंत्री सुणो रे हां । जीवनें कर्म प्र
 माण ॥ कर्म विडंबना ॥ वीतराग एम उपदिसे रे हां ।
 जे त्रिलुवननो नाण ॥ कर्म० ॥ १ ॥ कर्म करे ते हो
 य ॥ क० ॥ विणनोगव्यां बूटे नहीं रे हां । मंत्री विचा
 री जोय ॥ क० ॥ २ ॥ निमित्त कारण मुज नंदनी
 रे हां । विष कन्यानी जाति ॥ क० ॥ जे माटे एन
 जाणीयें रे हां । उपन्यो रोग अधराति ॥ क० ॥ ३ ॥
 जिनशासन मांहे जाणियें रे हां । निश्चयने व्यवहार
 ॥ क० ॥ निश्चय जाणे केवली रे हां ॥ जोक जाणे व्यव
 हार ॥ क० ॥ ४ ॥ जो तनया तुज पुत्रनें रे हां ।
 जो नवि देतो एह ॥ क० ॥ रोग रहित देवी दासना
 रे हां । विणसत नहीं शुन देह ॥ क० ॥ ५ ॥ मंत्री

कहे माहाराजजीरे हां । तुम पुत्री नहीं दौप ॥ क० ॥
 कर्मनी परिणति जाणियें रे हां । म करो तुमें बहु
 शोष ॥ क० ॥ ६ ॥ कपट न जाणे नूपति रे हां ।
 जेहनो सरल स्वभाव ॥ क० ॥ हलु करमो जीव जा
 णियें रे हां । धर्म उपरें बहु नाव ॥ क० ॥ ७ ॥ रु
 पनदेवने जाणियें रे हां । दरसी तप उपवास ॥ क०
 मछिनाथ नारीपणे रे हां । कर्म न मेहेजे तास ॥
 ॥ क० ॥ ८ ॥ ढंढण नामें मुनीसरु रे हां । मेतारज
 वली जेह ॥ क० ॥ एजा पुत्र वखाणियें रे हां । क
 र्में नड्या बहु एह ॥ क० ॥ ९ ॥ सीता सुनझा शै
 पदी रे हां । रुद्रिदत्ता सुकुमार ॥ क० ॥ अंजना दम
 यंती सती रे हां । कलावंती बलि नार ॥ क० ॥ १० ॥
 तेम ए त्रैलोक्यसुंदरी रे हां । आवी तेहनी जोड
 ॥ क० ॥ एहने कलंक ए उपन्युं रे हां । दैवें दीधी
 खोड ॥ क० ॥ ११ ॥ सांजली मंत्री तिहांयकी रे
 हां । निज घर आव्यो तेह ॥ क० ॥ राजा पण राणी
 नणी रे हां । आव्यो ते गुणगेह ॥ क० ॥ १२ ॥ तिहां
 कणे एहज सांजळुं रे हां । बेठो यश्ने निराश ॥ क० ॥
 पुण्यथकी पुण्यवंतने रे हां । फलजे सघली आश
 ॥ क० ॥ १३ ॥ जे हती सहुने बालहीरे हां । दुइ

अलखामणी तेह ॥ क० ॥ माय विना को नवि धरे
रे हां । तेहसुं अधिक सनेह ॥ क० ॥ १४ ॥

॥ दोहा ॥

॥ परण्यो पति मेली गयो । कलंक चढ्युं जगमां
हि ॥ एम बेठी ऊरे घणुं । रात दिवस घरमांहि
॥ १ ॥ पूरवले जव में किश्यां । कीधां कर्म अघोर॥
किहां जाउं कुणनें कहुं । कर्म प्रतें नहीं जोर ॥२॥
॥ ढाल अग्यारमी ॥ वीर वखाणी राणी चिह्ना
जी ॥ ए देशी ॥

॥ मन विलखाणी नृप नंदनीजी॥मनमांहे घणुं दिल
गीर ॥ मायने एणी परें वीनवेजी । नयणे ऊरे बहु
नोर ॥मन०॥१॥ नयणें न आवेजी निड्डी जी । उद
क न जावेजी अन्न ॥ चित्तमां आमण दूमणी जी ।
कोयसुं नवि मले मन्न ॥मन०॥२॥ निज देशना परदे
शनाजी । लोक मलगे लाख ॥ मंत्रीनी वात सहु मा
नगेजी । माहारी कोण जरे साख ॥मन०॥३॥ मात
ने तात वैरी अयां जी । वैरी अयो परिवार ॥ कर्म क
लंक चढावियुं जी । करवो कवण विचार ॥मन०॥४॥
कहो हवे कोण आगलें कहुं जी । ए दुःखडानी रे
वात ॥ रातनी कपटनी वारताजी । सांजलो माहारी

मात ॥मन०॥५॥ लाडुआ खातां मुजने कछुं जी ।
 जो होये क्षिप्रानुं नीरातो ऊरे सरस एलाडुआ जी॥
 ते सुणी दुइ दिलगीर ॥ मन० ॥ ६॥ तेवारें में मन
 चिंतव्युं जी । किहां चंपाने उल्लेख ॥ मोशालादिक ति
 हां हशे जी । सांनखुं कारण तेण ॥मन० ॥७॥ ला
 जें करी सुणो माडली जी । पूढी न शकी कांइ वात॥
 शरीर चिंतानो मिश करी जी । नाठोजी तुज जामात
 ॥ मन० ॥ ८ ॥ रजनी मथ्य गया पढी जी । आव्यो
 नर कोठियो एक ॥ ते देखी हुं नासी गई जी । सु
 ण जामणी सुविवेक ॥मन०॥ ९ ॥ आप हत्या करी
 जो मरुं जी । तो जीव दुर्गतें जाय ॥ पण ते कर्म
 न तूटीयें जी । एम जांखे जिनराय ॥ मन० ॥ १०॥
 कृण सुवे कृण रुवे वेठडी जी । कृण एक धरे रे वै
 राग ॥ एम करी निज तनु आवटे जी । कांचलायें
 आव्यो रे नाग ॥ मन०॥ ११॥ एम नित्य फूरतां ते
 णीयें जी । कांइक वोव्या रे दीह ॥ उल्लेणी मांहे हो
 शेजी । मुज परण्यो वरसिंह ॥मन०॥ १२॥ तो हवे जा
 उं उल्लेणीयें जी । जो हुवे तात आदेश ॥ निजवरने
 जोवा नणीजी । पहेरी पुरुषनो वेश ॥मन० ॥ १३॥

॥ दोहा ॥

॥ चंपावती मांहि जाणियें जे होय ज्योतिपराया ॥
 तेहने तेडी पूढीयें । सुण तुं मोगी माय ॥ १ ॥ लगन
 रुहुं जोइ करी कीजें उत्तम काम ॥ सिद्धि चढे उ
 तावहुं । रहे पोतानी माय ॥ २ ॥ निमित्तियाने तेडवा
 सुंदर चतुर सुजाण ॥ दासी एक त्यां सोकले । जेहनी
 सुललित वाण ॥ ३ ॥ ततरूण आय्यो ज्योतिपी ।
 पेहखा सवि शणगार ॥ गज जेम आव्यो मलपतो ।
 राणीने दरबार ॥ ४ ॥ आव्यो देखी तेहने । राणी
 करे प्रणाम ॥ पूढे आसन देइ करी । श्री फल आ
 पी ताम ॥ ५ ॥

॥ ढालबारमी ॥ जोसियडा तुं ज्योतिप जोय ॥ ए देशी ॥

॥ जोसियडाजी ॥ जो जो लगन विचार । रुडी परें
 चित्त राखजोजी ॥ जोसियडाजी ॥ क्यारें आशे मुज का
 म । ते तुमें साचुं नाखजो जी ॥ १ ॥ जोसीयडाजी जो
 सरशे मुज काज । देशुं जीन सोनातणी जी ॥ जो
 सियडाजी ॥ देशुं हैडानो हार । देशुं रयण रुडा म
 णिजी ॥ २ ॥ जोसि० ॥ देशुं सवि शणगार । हीरे
 जडित सोवन सांकलां जी ॥ जोसि० ॥ सोनेरी
 शिखबंध । हरमिज केरां मोती नलांजी ॥ ३ ॥ जो

सि० ॥ जोइ लगन विचार । जोसियडो एणि परें जणे
 जी ॥ वाइ काम होशे निरधार । शाखें लखुं ठे अ
 म तणे जी ॥ ४ ॥ जोसियडानी रुडी निसुणी हो
 वात । आणी हो दरख हैये घणो जी ॥ जोसिय
 डाजी ॥ उळेणीए मुज मन्न । जोवाने जननी सुणो जो
 ॥ ५ ॥ माडी मोरी पहेखा सवि शणगार । खेवर
 अंगार परें जाणजो जी ॥ माडी मोरी फूल ते शूल
 समान । नवन नाखसीसम मानजो जी ॥ ६ ॥ माडी
 मोरी ते दिन सफल गणीश । जे दिन तेहने निरखशुं
 जी ॥ माडी मोरी ते दिन लेखे जाण । जे दिन कलंक
 उत्तारशुं जी ॥ ७ ॥ माडी मोरी विण अवगुण विण वांका
 सुमति प्रधानें मुज दाखवीजी ॥ माडी मोरी एकपखी
 सुणी वाता रोप राखे रुडो राजवीजी ॥ ८ ॥ माडी
 मोरी ए दुःखडानी वात । कोइ आगलें नवि नांखा
 यें जी ॥ माडी मोरी ए दुःख नांजे जेह । ते आगलें
 दुःख दाखियें जी ॥ ९ ॥ माडी मोरी जेतां तरगस तीरा
 मुजतानी मुगल तणे जी ॥ माडी मोरी तेतां दुःख शरीर ।
 सहियें पण कहीयें नहींजी ॥ १० ॥ माडी मोरी जोतां हो
 देश परदेश । नणदीनो वीरो मुज जो मलेजी ॥ माडी मो
 री कहे सुंदरी घणे नेह । मनना मनोरथ सवि फले जी ॥

॥ दोहा ॥

॥ एक दिन मनमां चिंतवे । नयर उक्केणी मांहि ॥ जे
में परण्यो प्रेमशुं । ते मलशे मुज नाह ॥ १ ॥ मोदक
वावरतां कह्युं । आणो क्षिप्रा नीर ॥ उक्केणी नयरी
तणुं । तो विकसे मुज हीर ॥ २ ॥ खोली काहुं तेह
ने । कांइक करी उपाय ॥ जो हुं जावं उक्केणीयें ।
तो मुजनें सुख थाय ॥ ३ ॥ एक दिनें जननीने कही ।
जो तात सुणे मुज वात ॥ एकांतें बेसी करी । तो
आवे सवि धात ॥ ४ ॥ एक दिन सिंह सामंतनें । रा
णीयें एकांत ॥ वात कही पुत्री तणी । जेथी होय
शुन शांत ॥ ५ ॥ अवसर जाणी वीनवे । सिंह नाम
सामंत ॥ तमें ठो मोहोटा राजवी । वलो ठो बहु गुण
वंत ॥ ६ ॥ पुत्री त्रैलोक्यसुंदरी । दुःख धरे असमा
न ॥ तेहने तेडावी करी । यो प्रभु आदरमान ॥ ७ ॥ व
यण सुणि सामंतनुं । राजा दुउ दीलगीर ॥ दैयुं नराणुं
नृप तणुं । नयणें नाखे नीर ॥ ८ ॥ कुंवरीएं पेहेले
जवें । दीधुं होशे कलंक ॥ ते कारणें एमजाणियें । पा
मी एह कलंक ॥ ९ ॥ नृप आझा लेई करी । तेडावी सा
बाल ॥ लाजंती मा तेडिने । ते आवी ततकाल ॥ १० ॥
देखीने दुःख उपन्युं । ते त्रणने तेणि वाराघडी बे घ

डी बोह्यां नहीं । नाखे आंसु धार ॥ ११ ॥ कुंवरी कर
जोडी कहे । द्यो मुजने नरवेश ॥ कांहिक मोटे कारणें ।
हुं चालीश परदेश ॥ १२ ॥ राजासिंह साहामुं जुवे ।
ए श्युं बोले बाल ॥ सिंह नणे स्वामी सुणो । ए न्याय
वयण सुरसाल ॥ १३ ॥ पुत्री दुइ राजा तणी । पहेरी
पुरुषनो वेश ॥ निज कुंवरीने एम नणे । जो जो देश
विदेश ॥ १४ ॥ सिंह सामंत साथें दियो । दीधा धननं
मार ॥ रुडी परें ए राखजो । बली दीधा असवारा ॥ १५ ॥

॥ ढाल तेरमी ॥ घरें आवोजी आंबो मोहोरीयो
॥ ए देशी ॥

॥ राजकुंवरी गुन मुहूरतें । पहेरी पुरुषनो वे
शो रे ॥ तात जननी पाय लागीने । सिद्धि करी परदे
शो रे ॥ रा० ॥ १ ॥ कुंवरी कोइ जाणे नहीं । एक
जाणे सामंतो रे ॥ शूरवीरने साहसी । गिरवोने गुण
वंतो रे ॥ रा० ॥ २ ॥ शिखंध सोहे सोना तणो ।
गले मोतीनी मालो रे ॥ ढालज मेहेली ढलकती ।
नानडीयो सुकुमालो रे ॥ रा० ॥ ३ ॥ तरगस बहु ती
रें जखुं । सोनेरी तरवार रे ॥ लाल कबान हाथें धरी ।
मोही रह्यां नर नार रे ॥ रा० ॥ ४ ॥ लीजडे घोडे
ते चढ्यो । लीजो वेश बनाइ रे ॥ सामंतने आगल

कखो । जली वागो सरणाइ रे ॥ रा० ॥ ५ ॥ काठा
 करहा मजीठिया । गले घूवरनी मालो रे ॥ मन मा
 न । जूयें चालता । एक न लागे तालो रे ॥ रा० ॥ ६ ॥
 राजकाज सवि साचवे । सिंह ते सिंह समानो रे ॥
 वात विचार तेहगुं करे । ते ठे बुद्धिनिधानो रे ॥ रा० ॥
 ॥ ७ ॥ अखंभ प्रयाणें आवियां । द्विप्रा नदीने ती
 रो रे ॥ न्हाइ धोइ पावन थयां । जेहनुं निर्मल नीरो
 रे ॥ रा० ॥ ८ ॥ वैरीसिंह राजा सुणी । मोकदया निज
 परधानो रे ॥ मन हरखें तेडी करी । दीधां आदर
 मानो रे ॥ रा० ॥ ९ ॥ कुंवर जले तुमें आविया ।
 वूठा अमीमय मेहो रे ॥ सुरसुंदर राजा तणो । अ
 म उपर बहु नेहो रे ॥ रा० ॥ १० ॥ उतारा सख
 रा दीया । मनमोहन आवासो रे ॥ गोंख जाली
 शत बारणां । ते ठे अति सुप्रकाशो रे ॥ रा० ॥ ११ ॥
 गुन लगनें गुन सुदूरतें । मोहलें करे प्रवेशो रे ॥ ख
 बर लीये दिन दिन प्रतें । वैरीसिंह नरेशो रे ॥ रा०
 ॥ १२ ॥ सत्तर जेद पूजा रची । जेटया श्रीनगवंतो रे ॥
 अति हरखें पडिलानिया । सूधा साधु महंतो रे ॥ रा०
 ॥ १३ ॥ जीव ठोडाव्या अति घणा । ये पंचविधनुं
 दानो रे ॥ रात दिवस गुणिजनतणां । सांजले गीतने गा

नो रे ॥ रा० ॥ १४ ॥ वनवाडी जोयां घणां । वजी जोयां
 बाजारो रे ॥ अन्यदिवस जोतां थकां । दीठा पंच
 तुखारो रे ॥ रा० ॥ १५ ॥ ए घोडा मुज तातना । निरधारी
 सुविवेको रे ॥ नाम ठाम जोवा नणी । तिहां मूक्यो
 नर एको रे ॥ रा० ॥ १६ ॥ ते जोइने एम कहे ।
 धनदत्त शेर सुजाणो रे ॥ नामें धनवती नारजा । मं
 गलकलश सुत जाणो रे ॥ रा० ॥ १७ ॥ धनदत्त
 सुत पंमया कर्ने । करे नित्य कला आन्यासो रे ॥
 ते पण तिहां में निरखीयो । रूप कला आवासो रे
 ॥ रा० ॥ १८ ॥ तेहना तुरंगम जाणजो । ए माहि मा
 न न मेषो रे ॥ वात सुणी हरखी घणुं । सुंदरी ते सु
 विशेषो रे ॥ रा० ॥ १९ ॥

॥ दोहा ॥

॥ सुंदरी सिंह सामंतने । तेडीने सुविचार ॥ धन
 आपीने लीजियें । ए पांचे तूखार ॥ १ ॥ सिंह वदे सुं
 दरी सुणो । नापे बालक तेह ॥ जेम तेम तस मन
 रीऊवी ॥ लेखुं घणे सनेह ॥ २ ॥ सुंदरी कहे सामंतने । सु
 एजो वयण रसाल ॥ उक्लेणी नगरी तणी । जिमा
 डियें निशाल ॥ ३ ॥ धनदत्तनो सुत आवशे । देखुं
 आदरमान ॥ घोडा लेखुं रीऊवी । आपी तस बहु दा

न ॥४॥ जमण सज्जाइ सहु करी । बांध्या मंमप खास
 ॥ मोहोल रचाव्या अति घणा । जाणे देव आवास ॥
 ॥ ५॥ सिंह सामंतने मोकव्यो । नोतरवा निशाल ॥
 पंमया सहित सहु आवजो । नोजनने सुविशाल ॥६॥
 नोजन वेला अवसरें । पहेरी सवि शणगार ॥ मंगल
 आय्यो मलपतो । ठोकराने परिवार ॥ ७ ॥ मोहोल
 यकी ते उतरी । सुंदरी सवि परिवार ॥ निशालियाने
 निरखवा । हैढे हरख अपार ॥ ८ ॥

॥ ढाल चौदमी ॥ देशी रसीयानी ॥

॥ सुंदरी आवे हो निजपियु निरखवा । पहेरी पुरुष
 नो वेप ॥ सुनयनी ॥ शिरपर सोहे हो पंचरंग पाघडी ॥ कलं
 की विराजे रे विशेष ॥ सु० ॥ सु० ॥ १ ॥ केसरियो रे अंगें वा
 घो बन्यो । कस्तूरी महकाय ॥ सु० ॥ फूल चंबेली हो
 पहेल्यां अति घणां । सहेजें सकोमल काय ॥ सु० ॥ सु० ॥
 ॥ २ ॥ धनदत्त सुतने हो तेणीएं उलख्यो । ए सहि
 मुज जरतार ॥ सुवदनी ॥ पूरव पुणें हो ए आवी म
 व्यो । हवे मुज ब्रूवघो रे किरतार ॥ सु० ॥ सु० ॥ ३ ॥ धनद
 त्त सुत हो तिहां उनो थड् । कीधो तेहनें प्रणाम ॥
 ॥ सु० ॥ मंगलकलशें हो ते नव उलखी । नृपनं
 दिनी अनिराम ॥ सुनयनी ॥ सुंदरी ० ॥ ४ ॥ निशा

लीयाने सवि नोजन नणी । मांमया सादा रे थाल ॥
 सु० ॥ मंगलकलशने तेणियें मंजावियो । रूडो रूपा
 नो रे थाल ॥ सुनयनी ॥ सु० ॥ ५ ॥ वाजोठ मांमयो
 रें साव सुवन तणो । ते पीरसे पकवान ॥ सुनयनी ॥
 जमी करीने ते सवि उठिया । दीधां फोफल पान ॥
 सुनयनी ॥ सुंदरी० ॥ ६ ॥ निशालीया प्रतें दीधी
 पावडी । धनदत्त सुतने शणगार ॥ सु० ॥ वाघो आ
 प्यो हो अतिघणा मूजनो । आप्या वली अलंकार
 ॥ सुन० ॥ सुंदरी० ॥ ७ ॥ निशालीया हो सवि जां
 खा थया । देखी पंक्तिनो रे चेद ॥ सु० ॥ पण कुंव
 रीनी लाजें बोली नवि शके । आप्यो मनमांहि खे
 द ॥ सु० ॥ सुंदरी० ॥ ८ ॥ पंमयाने हो कहे नृपनं
 दिनी । तेहने तेडी रे एकांत ॥ सु० ॥ वात अनोप
 म सुणवा मुज घणी । सरस कथानी रे खांति ॥ सु
 वदनी ॥ सुंदरी० ॥ ९ ॥ ते माटे हो नटजी तमें घ
 णो । यो कोइ ठात्रने आदेश ॥ सुवदनी ॥ मोहनगारी रे
 देश परवेशनी ॥ कहाणी सुणावे सुविशेष ॥ सुनयनी ॥
 सु० ॥ १० ॥ बे त्रण ठात्रने पंमितजी कहे । कहो तमें क
 थारे सुसवाद ॥ सु० ॥ ते बोदया हो मुखें त्रटकी क
 री । आणी मनें रे उन्माद ॥ सुनयनी ॥ सु० ॥ ११ ॥

ते कहेजोजी कहाण। हरख धणै । जेहने अति
 धणुं मान ॥ सु० ॥ मंगलकलशने तेडयो ततद्धणें ।
 जे ते गुणनो रे निधान ॥ सु० ॥ सुंदरी० ॥ १२ ॥
 शेठनो नंदन हो हरखें आवियो । नृप तनयाने पास
 ॥ सुनयनी ॥ रुडी परें हो रूप जोतां थकां । उल
 खा कुंवरी उल्लास ॥ सुनयनी० ॥ सुंदरी० ॥ १३ ॥
 ए राजकन्या हो कोइक कारणें । पहेरी पुरुषनो वेश ॥
 सुनयनी ॥ चंपापुरीभांहि में परणी हती । ते आवी
 एणे देश ॥ सुवदनी ॥ १४ ॥ सुंदरी आवे हो निज
 पियु निरखवा ॥ ढाल पूरी अइरसीया बालमनी ॥ प्रथम
 पूरो थयो खंम ॥ सु० ॥ श्रवणें सुणतां हो अति
 सुख उपजे । पामियें लीज अखंम ॥ सु० ॥ सु० ॥ १५ ॥
 रुडीने हो अति रलियामणी । सरस कथा सुविलास
 ॥ सु० ॥ मंगल कहेजो हो बीजा खंममां । सफल
 फली कविआश ॥ सु० ॥ सु० ॥ १६ ॥ श्रीविजय
 मान सूरिसरगह धणी । श्री मानविजय बुधराय ॥ सु०
 ॥ तेहनो विनयी दीतिविजय कहे । पुण्यथी बहु सुख
 आय ॥ सु० ॥ सु० ॥ १७ ॥ इति श्री मंगलकलशरासे
 प्रथम खंमः संपूर्णः ॥ १ ॥

॥ अथ द्वितीयस्वप्न प्रारंभः ॥

॥ दोहा ॥

॥ मंगल कहे कथा तणा । जेद चार सुविचार ॥ क
द्विपत अकद्विपत बली । अपरा पण सुविचार ॥ १ ॥ मंग
ल कहे तुमें कुमरजी । सांजलजो धरी नेह ॥ पुरुष च
रित्रतणी कथा । सरस सुणावुं तेह ॥ २ ॥ पुरुषचरित्र
मांहे कह्यो शील तणो गुण सार ॥ नर नारी सहुसांन
लो । लाखानो अधिकार ॥ ३ ॥ कोण गामें कोण देश
मां । केणी परें पाव्युं शील ॥ राज रुद्रि पामी बणी ।
शीलें पामी लील ॥ ४ ॥ गणिकाने कुजें उपनी । पामी
यौवन धन ॥ धन्य ए लाखा सुंदरी । जेणे पाव्युं शील
रतन ॥ ५ ॥ दीक्षा जेइ सुगतें गइ, पामी केवलनाण ॥
शील तणा गुण गावतां । होवे जय कव्याण ॥ ६ ॥

॥ ढाल पहेली ॥ चोपाइनी देशी ॥

॥ कावेरी नामें एक पुरी । धणकण कंचन सुनरें
जरी ॥ अजितसेन नामें राजान । बहु गुणवंतो सु
मति प्रधान ॥ १ ॥ राजाने राणी शत चार । रूपें रंजा
तणो अवतार ॥ पण अवगुण एक तेहन घणो । पुत्र
नही कोइ कुलमंढणो ॥ २ ॥ तेणे कारण ते बहु
दुःख धरे । मेह परें ते आंसु जरे ॥ राणी सधली जूरे

सह्यी। करम प्रते कोण चाले नही ॥ ३ ॥ थोसड वे
 सड कीधां वणां । आराधन कीधां सुर तणां ॥ आ
 राधी वली कुलदेवता । पण नवि दुवो सुत सेवतां
 ॥ ४ ॥ तेह निमित्त धन खरच्युं बहु । सुतनी वांठा
 करे ते सहु॥सुत कारण जला उपचारा बहु नित्य करे
 नारी जरतार॥५॥ एम करतां दुवां वरपज बार । राजा
 वृद्ध दुउं तेणि वार ॥ राते मध्य निडा परहरे । पुत्र
 तणी चिंता मन धरे ॥ ६ ॥ मनमांहिं चिंते राजाना
 कोइ राणीने न दुउं संतान ॥ धनें करी बहु नखा
 जंमार । इव्य तणो नवि लाजे पार ॥७॥ कृपण प
 णुं हवे नवि आदरुंते धन काढीने वावरुं ॥ राणी स
 वलीने शणगार । पहेरावुं मुक्ताफल हार ॥८॥ राणी
 ने नित्य नवला वेश । वडी राणीने वली विशेष ॥ दान
 देउं मन धरी उत्साह । मानव जवनो लेउं लाह ॥ ए
 चतुराइ ते तेहनी खरी । जस उपराजे धन व्यय करी
 ॥ एम चिंतवतां उग्यो सूर । तव वाग्यां मंगल वर
 तूर ॥१०॥ राजार्ये तेडयोपरधान । दीधुं तस बहुआदर
 मान॥लाख एकसोनइया सार । नितकाढो म मकरजो
 वार ॥११॥ वाडीमांहिं जिननो प्रसाद । उंचोगगनशुंमां
 मे वाद ॥ श्रीरूपनदेवनी मूरति तिहां । पूजारचावो

दिन प्रते तिहां ॥ १२ ॥ दल वादल नामें सुविशालामेरा
 तणावो रंग रसाल ॥ अति रूडी तिहां रचना करो ।
 आसन बेसण तिहां वली धरो ॥ १३ ॥ फूल पथरा
 वो तिहां वली घणां । अगर तणां मांफो धूपणां ॥ वां
 धो मोतीना फुमणां । रंगें रूपें रलीयामणां ॥ १४ ॥
 देश परदेश तणा जन वृंद । जोवा आवे धरी आण
 द ॥ जे देखीने करे वखाण । तेहवुं करजो चतुर
 सुजाण ॥ १५ ॥ राजा पहेरी सवि शणगार । सवि
 राणो साथें परिवार ॥ आवी बेगो मंमप तलें । इंद्र
 जुवन आव्युं नूतलें ॥ १६ ॥ मोहोटा मूंठाला नूपति ।
 चोकी करे ते निज खिजमती ॥ ततहूण तिहां
 तेडावे पात्र । मंमावे जोवानी जात्र ॥ १७ ॥ रूपें
 रूडी गणिका जेह । रुडुं नाची जाणे तेह ॥ तेहने
 राजा दे आदेश । नाचे नवलो पहेरी वेश ॥ १८ ॥
 कंचुक कसीया चीडे अंग । नाटक करवानो बहुरंग
 ॥ पाये घूघरना घमकार । जांजरनो रम जम रणका
 र ॥ १९ ॥ आवीनृपने करे प्रणाम । निज गुरुनुं ति
 हां लेइ नाम ॥ तिहां किण मांमे नाटारंज । इंद्र आ
 गल जेम नाचे रंज ॥ २० ॥ मधुरां वाजे आव मृदंग ।
 नाचे पात्र तिहां मनरंग ॥ ताल विणाने वली वांस

ली । शरणाइ नफेरी बली ॥ २१ ॥ धप मप धोंधों म
 दल नाद । आलापे हुसेनी नाद ॥ कोकिल सरिखो
 जेहनो साद । रंज सरिसो करजो वाद ॥ २२ ॥ थेइ थेइ
 कार करंती रमे । जांजरडां पगे रमऊम ऊमे ॥ परि
 यच बांधी एकण दिशि । तिहां राणी देखी उल्लसि
 ॥ २३ ॥ राजा मोज दिए अति हसी । राणी धन
 आपे मन खुसी ॥ २४ ॥ लाख सोनइयानो व्यय क
 री । राजा मंदिर आव्यो फरी ॥ बीजे दिन पण वा
 डी मांहि । जमी करीने मन उत्साहि ॥ २५ ॥ राजा
 नृत्य कगवे प्रेम । लाख सोनइया खरचे तेम ॥ एम
 दिन दिन प्रते अधिको रंग । राजा दान दिये उतरंग
 ॥ २६ ॥ एक दिवस तिहां योगी एक । बेठो अलख
 कहि सुविवेक ॥ अधिष्ठायक ए जिनवर तणो । रूपें रु
 डो रलियामणो ॥ २७ ॥ काने मुझा हीरे जडी । का
 उ तणी पहेरी पावडी ॥ सवा मण पहेरी गोदडी ।
 हाथे सोवननी लाकडी ॥ २८ ॥ हेम कमंमल पा
 णी जरी । ठांटे सजा ते नीरें जरी ॥ बाघांवर जूयें पा
 थरी । बेठो आसन निश्चल करी ॥ २९ ॥ राणी सहि
 त राजा मन रंग । पाय नमे जोगीना चंग ॥ अथ
 धूत नृपने दे आशीष । बावा लहेज्यो सबल जगी

શ ॥ ૩૦ ॥ ઘડી વેઘડી અણબોલ્યો રહી । બોલે વા
ણી અમૃત સહી ॥ તમને દેખિને મુજ મન્ન । થયું સદા
હોજો સુપ્રસન્ન ॥ ૩૧ ॥

॥ દોહા ॥

॥ કિસ કારણ તમેં રાજવી । દીસો વદન વિઠાય
॥ તે કારણ મુજને કહો । મુજ મન અચરિજ થાય ॥
॥ ૧ ॥ જોઈએં તે પ્રહુ માહરે । વેટો રૂપ રસાલ ॥ કુ
લદીવો કુલ મંમણો । રાજ્ય તણો રસવાલ ॥ ૨ ॥
આય ડપાય કહ્યા ઘણા । પણ નાવ્યો એક પુત્ર ॥ તે
હની આશા તે ઘણી । જે રાखે ઘરસૂત્ર ॥ ૩ ॥ યોગી
બોલ્યો ચડવડો । સુણ હો તું રાજાના ॥ પુણ્યે શુદ્ધ વિદ્યા
લહે । પુણ્યેં યશ સંતાન ॥ ૪ ॥ મન હિત આણીને
કરો । જે વિદ્યાનો જાણા ॥ જેમ રિપુમર્દન રાયને । વાધ્યું
કુલ મંમણા ॥ ૫ ॥ રિપુ મર્દન તે કિહાં હવો ॥ કેમ હવું તસ
કામ ॥ મહેર કરી મુજને કહો । તેહની કથા અનિરા
મ ॥ ૬ ॥ સિદ્ધ કહે નૃપ આગલેં । રિપુમર્દનની વાત
॥ રાજા રાણી સાંજલે । જેહનો યશ વિસ્વાત ॥ ૭ ॥
ચંદેરી નગરી ધણી । રિપુમર્દન ગુણાવાળ ॥ રાણી એ
કશો તેહને । જેહની મધુરી વાણ ॥ ૮ ॥ મંત્ર યંત્રા
દિક વદ્ધુ કહ્યા । માન્યા દેવોને જોગ ॥ પણ નવિ અંગ

ज उपजे । कर्म तणे संयोग ॥ ए ॥ सीमाडा सवि
 नूपति । चापि तेहनी सीमा॥मांही मांहे नित्य लडे । जे
 म कौरवने जीम ॥ १० ॥ सिद्ध एक नृपने मल्लो
 आप्युं फल श्रीकार ॥ राणीने खवरावजो । गर्न होशे
 निरधार ॥ ११ ॥ सिद्ध गयो निज थानकें । हरख धरी
 राजान ॥ राणीने खवरावीयुं । पेट रखुं उधाना ॥ १२ ॥

॥ ढाल बीजी ॥ हमीरीयानी देशी ॥

॥ ते राणीने नूपति । राखे नौंयरामांही ॥ राजन
 जी ॥ दासीएक पासें ठवी । खिजमत करे उहाहि । रा
 जनजी ॥ १ ॥ वात सुणो एक अजिनवी, सुणतां
 अचरिज थाय ॥ राजनजी ॥ रसीया जन जे सांजले ।
 तेहने बड्ड सुख थाय ॥ रा० ॥ २ ॥ यत्न करे राणी
 तणां । सुतनो जाणी लाज ॥ रा० ॥ शोक्य घणी ठे
 तेहने । रखे गलावे गाज ॥ रा० ॥ ३ ॥ राणी पासें
 ते राजवी । दिनमांहे वे वार ॥ रा० ॥ खवर लेवाने का
 रणें । हैडे हरख अपार ॥ रा० ॥ ४ ॥ चोका मेली
 चिहुं दिशें । यत्न करे जली नांति ॥ रा० ॥ राजाने
 राणी तणी । दिन दिन अधिकी कांति ॥ रा० ॥ ५ ॥
 एक दिन राणी विनवो । पूरण हुआ नव मास ॥ रा०
 प्राणनाथ तुम पुस्यथी । पूगी मननी आश ॥ रा० ॥

॥६॥ बेटो के बेटा होशे । करमें लख्युं फल जेह ॥
 ॥ रा० ॥ पण वधामणी सुत तणी । मोकलज्यो धरी
 नेह ॥ रा० ॥ ७ ॥ दासीने नृप शीखवे । देखाडजो
 सुविवेक ॥ रा० ॥ कुंवरी तणी बे आंगली । कुंवर त
 णी जला एक ॥ रा० ॥ ८ ॥ राजसनामांहि राज
 वी । जइ वेगो दरवार ॥ रा० ॥ गुन बेजा गुन मुहू
 रतें । पुत्री जणी तेणि वार ॥ रा० ॥ ९ ॥ बे आंगली
 देखाडती । आवी नृपनी पास ॥ रा० ॥ साहेब देज्यो
 वधामणी । पुत्र तणी कहे दास ॥ रा० ॥ १० ॥

॥ दोहा ॥

॥ मनमांहि समजी रह्यो । वजडावे नीशाण । दीधी
 लाख वधामणी । मेहड्या बंधीवान ॥१॥ घर घर दु
 आं वधामणी । बांधि बंधनमाला ॥ सहेरसविशणगारीयुं ।
 दीसे जाक ऊमाल ॥२॥ राजा ततकृण तिहां थकी ।
 आव्या राणी पास ॥ औपध नेपज देइ करी । शिथिल
 करी ते दासि ॥३॥ राज्य रखोपा कारणे । ठानी राखी
 वात ॥ जो ए बाहिर विस्तरे । तो नव आवे धात ॥४॥
 ठाम ठामना राजवी । मलवा आव्या जेह ॥ तेहने
 जिमाडी करी । पहेरावे सुसनेह ॥५॥ ते राजा खिजमत
 करे । राणीनी दिन रात ॥ बाहिर राजा नीतरे । ता

लां देइ सात ॥ ६ ॥ सुतनुं नाम सोहामणुं । दीधुं देव
 कुमार ॥ कुंवरी यौवन वय दुइ । रूप तणो नहीं पार ॥
 ॥ ७ ॥ देवकुंवर गुण सांजली । हवे मोटा राजान ॥ ध
 न सायें हरखें करी । दे बहु कन्यादान ॥ ८ ॥ रिपुमर्दन
 माने नहीं । मुज सुतने लघु वेश ॥ योग्य जाणी परणा
 दगुं । एम कहे वडो नरेश ॥ ९ ॥ सोपारा पुरनो धणी ।
 मोकले धरी सनेह ॥ निज तनया अमरावती । रुद्धि
 सहित गुणगेह ॥ १० ॥ आवी जाणी तेहने । मनमा
 चिंतवे राज ॥ पाठी मोकलतां थकांन रहे सुतनी लां
 ज ॥ ११ ॥ वेश करी तिहां पुरुषनो । नूमिमंदिर धरी ने
 हां शुन लगनें परणावियां । नृप कुंवरी गुणगेह ॥ १२ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥ जावननी ॥

॥ कागलीयो किरतार नणी ॥ ए देशी ॥

॥ मातपितायें अति जोलापणें रे । एशुं कीधुं काम ॥
 ए मुग्धाने मुज परणावतां रे । केम रहेशे मुज माम ॥
 १ ॥ कुंवरी राजानी एम चिंतवे रे । करवो कवण विचा
 र ॥ ए दुःख जाणे मनहुं माहरुं रे । के जाणे किर
 तार ॥ कुम ॥ २ ॥ ए आंकणी ॥ इहांथी गाउ चा
 लीश सांजल्यो रे । मोहोटी एक पहाड ॥ ते वज्रें मोटुं
 सरोवर जलें नखुं रे । पालें जाजां जाड ॥ कुम ॥ ३ ॥

चांपा आंबाने बहु आंबली रे । नालेरी नव रंगा॥ता
 ल तमाल अजर चंदन घणा रे । नागर वेलि सुरंग ॥
 कुम० ॥ ४ ॥ अखोड बदाम चारोली आरबी रे । सोपा
 रीने डाख ॥ केलि खजुरी नारंगी दाडिमी रे । करम
 दी केरां लाख ॥ कुम० ॥ ५ ॥ ते वनमांहि वनचर
 अति घणा रे । कहेतां नावें पार ॥ नदीयें पाणी नि
 त्य खलहल बहे रे । तरवर नार अठार ॥ कुम० ॥ ६ ॥
 ते वनमाहिं सावज अति घणारे । बाघ सिंह विकरा
 ल ॥ जरख सुवरने अजर चीतरा रे । नाहार रीठ
 शीयाल ॥ कुम० ॥ ७ ॥ ते गिरि उपरें एक जगवंतनी
 रे । मोहोटी ठे प्रासाद ॥ मांहि मूरति श्रीआदिनाथ
 ना रे । दीठे मन आढाद ॥ कुम० ॥ ८ ॥ तिहां जइ
 फूल लइ जावें करी रे । पूजी श्रीवितराग ॥ पठी ते
 सरोवर पालें आवीने रे । करवो देहित्याग ॥ कु० ॥
 ९ ॥ सावज वनना बहु त्यां आवजो रे । सरोवर पीवा
 नीर ॥ ते वनचर गिरिगड्ढर लेइ जजो रे । कोमल कुंव
 री शरीर ॥ कु० ॥ १० ॥ सांढ पलाणी रातें नीस
 री रे । पहेरी नर शणगार ॥ राजा राणी कोइ जा
 एो नहीं रे । नवि जाणो परिवार ॥ कु० ॥ ११ ॥ सूर
 उगमते ते नृप सुंदरी रे । आवी तेह वनमांहि ॥

फूल लेइ जिनवरने जेटवा रे । जिन मंदिर ठे ज्यां
हि ॥ कु० ॥ १२ ॥ देव जुहारीने पाठी फरी रे ।
नाही निर्मल नीर ॥ जहेर पलाली वन फल वावरी
रे । बेठी चंपक तीर ॥ कु० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

॥ विद्याधर विद्याधरी । धणी धणीयाणी जोड ॥
आवी जिनवर पाय नम्यां । स्तवन करे कर जोड ॥
१ ॥ गिरिर्था आख्यां बेढु जणां । दीठां सरोवर पाला ॥
वनराजी फूली रही । फूली चंपक माल ॥ २ ॥ चं
पक तरु तले तेहनूं । देखी अद्भुत रूप ॥ विद्याधर
पूठे तदा । कोण तमें कवण स्वरूप ॥ ३ ॥ बोलाव्यो
बोलें नहीं । हैडे दुःख अपार ॥ नयणें नीर जरे घ
णुं । जाणे तूव्यो मोतीहार ॥ ४ ॥ रुदन करंती दे
खीने । विद्याधर तेणिवार ॥ मनमांहीं ते अटकले ।
ए कुंवरी निरधार ॥ ५ ॥ प्रायें एवुं जाणियें । ना
रीने लघु बाल ॥ दुःख आवे नयणां जरे ! आंसुडां
ततकाल ॥ ६ ॥ विद्याधर निज नारिने । कहे नारी
निरधार ॥ कोइक मोटे कारणें । कीधुं रूप कुमारा ॥ ७
स्त्री जाणी विद्याधरी । पूठे सघली वात । धुरथी मांझी
ने कहे । पोतानो अवदात ॥ ८ ॥ यतः॥ हंसा रचं

ति सरे । जमरा रञ्चंति केतकी कुसुमे ॥ चंदनवने चुयं
गा । सरिसा सरिसेहिं रञ्चंति ॥ १ ॥ विद्याधरी कहे कंथ
ने । करो एहनो उपगार ॥ ए ठे मुग्धा बालिका । को
मल रूप अपार ॥ ए ॥ परउपकारह कारणें । पान
चूनानो संग ॥ आप करावे टूकडा । पर उपजावे रंग
॥ १० ॥ विद्याधर एक आपधि । खवरावे मन रंग ॥
तेहने महिमायें करी । नर दुर्त रूप अनंग ॥ ११ ॥
निज मंदिर पोहोंचाडिने । विद्याधर निज देश ॥ ना
री फीटी नर थयो । अति वण पुण्य विशेष ॥ १२ ॥
राजा राणी हरखियां । वरत्यो जय जय कार ॥ ते
नरथी बहु उपन्यो । राज्य तणो अधिकार ॥ १३ ॥
एह कथा निसुणी करी । मन आनंदो नूप ॥ कर
जोडीने वीनवे । तुमें ठो देव स्वरूप ॥ १४ ॥ ते रा
जाने तेणें कखो । कुल मंगण उपकार ॥ तेम महे
र करी गुज उपरें । द्यो मुज सुत श्रीकार ॥ १५ ॥

॥ ढाल चोथी ॥ चोपाइनी देशी ॥

॥ सिद्ध कहे निसुणो नरराज । सीधुं एह तमाकं
काज ॥ वाडीमांहीथी श्रीफल चार । आणी आपो
मुजने निरधार ॥ १ ॥ फल आणी नृप हाथे दीध ।
मंत्रा आपे तिहां कणे सिद्ध ॥ खवरावज्यो ए फल ल

हीतुआ । चारे राणीने जूकुआं ॥ २ ॥ एम कहिने ते
 व्यंतर गयो । जाणे अति आनंदज थयो ॥ अनुकरमें
 हुआ नव मास । राजाने मन पोहोती आश ॥ ३ ॥
 एक वेला एक लगन उदार । कुल मंगल सुत प्रसव्या
 च्यार ॥ जयराम ने धनराज कुमार । कीर्तिराज चो
 थो वत्सराज ॥ ४ ॥ चारे जाई सरस्वी जोड । अंगें
 कोइ न दीसे खोड ॥ शोल वरसना ते जब थया ।
 मात पिता परजोके गया ॥ ५ ॥ शूरो पूरो ठे जत
 राज । धन संपूरण ठे धनराज ॥ कामण टुमण मो
 हनराज । ते सवि जाणे ठे कीर्तिराज ॥ ६ ॥ पुरुष त
 णो जे बहोतेर कजा । जाणे शास्त्र तणा आमला ॥
 नरनारी सहु करे वखाण । वत्सराज ते चतुर सुजा
 ण ॥ ७ ॥ एकेको गुण तेहने होय । तेहने गंजी न
 शके कोय ॥ एम जाणी नवि सोंछुं राज । राजा सा
 धे आतम काज ॥ ८ ॥ खांमाने बलें लेछुं राज । एम
 बलथी बोले जयराम ॥ धनराज क्रोधें धडधडे ।
 लेछुं राज अमें धन बडे ॥ ९ ॥ कीर्तिराज बोझो म
 न हली । मोहनी विद्या माहारे वसी ॥ तेहने बलें अ
 में लेछुं राज । सुण हो जाइ तुं वत्सराज ॥ १० ॥
 वत्सराज तव बोले बोल । तमें त्रण ठो मूरख निटो

ल ॥ मां हो मां हे करी संग्राम । तमें नव राखो कुजनी
 माम ॥ ११ ॥ कुंकण देश अठे अनिराम । सोपारा
 पुर पाटण नाम ॥ तिहां राजा ठे चंड नरेश । न्याय
 करे नरना सुविशेष ॥ १२ ॥ साथें लेइ सोनइ आ घ
 णा । तिहां जइयें ते चारे जणा ॥ तेह राजा देशे जस
 राज । ते जाई होशे नरराज ॥ १३ ॥ वत्सराजना वयणां
 सुणी । मनसा कीधी कुंकण जणी ॥ सोपारापुर पा
 टण जिहां । ते चारेइ आव्या तिहां ॥ १४ ॥ बहु परि
 वारें ते परवखा । उतारे जुजुवा उतखा ॥ राज सना
 मां चार कुमार । जइ राजाने कीध जुहार ॥ १५ ॥ दे
 खी चकित थया सवि लोक । जोवा मजिया थोकें
 थोक ॥ देखी कुंवरनां सरखां रूप । मनमां अचरिज
 पाम्यो नूप ॥ १६ ॥ राजा पूठे प्रेमें करी । केहेना वेटा
 कोण तुम पुरी ॥ ते नृपनी तिहां आणा लही । वात
 पूरवनी मांमी कही ॥ १७ ॥ राजा पासें आव्या हुं अ
 में । न्याय करीने आपो तुमें ॥ कहे राजा तुमें सरि
 खा सही । अवगुण अंगें दीसे नहीं ॥ १८ ॥ ते माटे
 अमें करी विचार । देखुं राज्य तणो शिर नार ॥ देवा
 राज्य तणी करे वात । पण राजाने नावे धात ॥ १९ ॥
 एम करतां हूआ खट मास । ते सवि जाइ हूआ नि

राश ॥ राजा कहे निसुणो मुज वात । नगरमांहि
 लाखा विख्यात ॥ १० ॥ रूपवंत धनवंत गुणगेह । ग
 णिकामांहि वडी ठे तेह ॥ सात पोलीने सात प्राका
 र । हाथी घोडा पायक सार ॥ ११ ॥ घरमांहि वाडो
 आराम । आंवा चांपा अति अनिराम ॥ गाम पांचगें
 ते जोगवे । अति आनंदें दिन जोगवे ॥ १२ ॥ सात
 नूमि तणे आवास । लाखा तिहां रहे मन उच्चास ॥
 मंदिर उपर ध्वज हलहल्ले । सो दासी तस पासें रहे
 ॥ १३ ॥ शीजतणो गुण तेहने बहु । राजा राणा मा
 ने सहु ॥ एक पोहोर राखे पुरुषने । लाख टका लेइ
 तेहने ॥ १४ ॥ चार पहोर तस पासें रहे । राज्य पो
 तानुं ते सुत लहे ॥ ते दिवमें जयराज कुमार । तिहां
 रहेवानो करे विचार ॥ १५ ॥ सात पोल समजावी करो ।
 लाख टकानी थेली जरी ॥ लाखा वेश्याने दरबार ।
 आवी उजो रह्यो तेणि वार ॥ १६ ॥ ढलकती ढाल
 करें किरपाण । मोटां यजडाव्यां निशाण ॥ लाखाने क
 हे चंपकमाल । एक नर आव्यो जाक ऊमाल ॥ १७ ॥
 लाखा कहे नरवाहन करी । ते नर लावो मन हित
 धरी ॥ ततक्षण सामी जइने दासि । आव्यो तेहने ला
 खा पास ॥ १८ ॥ लाखा तेहने करी प्रणाम । आसन

बेसण आपे ताम ॥ लाख टका तस आगल धरे ।
 लाखा वचन एवुं उच्चरे ॥ २९ ॥ लाखा नाम कहा
 वुं एम । लाख टका लेइने प्रेम ॥ पोहोर एक राखी जे
 हने । पठे पाठो मूकुं तेहने ॥ ३० ॥ एह विचार
 जो तमने गमे । तो मुज मंदिर रहो रंगमें ॥ एम न
 रुचे तो सुण महाराज । नथी अमारे तुमहुं काज
 ॥ ३१ ॥ वारु कहे तव राजकुमार । लाखाने मन हर्ष
 अपार ॥ टका अर्थ जंदारें धरे । जोगकाजें अरधा
 वावरे ॥ ३२ ॥ नीगाइ मीठी रसवती । बोली लाखा
 बहु गुणवती ॥ जमवा बेसो राजकुमार । पिरसे आणी
 हर्ष अपार ॥ ३३ ॥ जमी करी रह्या मन रंग । आ
 प्यां फोफल पान सुरंग ॥ लाखा नाहवाने मंदिरें । मृ
 गमदनां उगटणां करे ॥ ३४ ॥ लाखा नाही निर्मल
 नीर । पहेरी आठां दहणी घीर ॥ करी शणगार जिसी
 उर्वशी । राजकुंवरना मनमा वसी ॥ ३५ ॥ कुंवर पासें
 आवी सा जाम । रजनी पोहोर गई तस ताम ॥ ला
 खा कहे निसुणो महाराज । निज मंदिर पधारो राज
 ॥ ३६ ॥ एहवुं बोली लाखा नार । ततहण तेणें का
 ढी तरवार ॥ में तुजने वेचाती लीध । धन आपीने
 दासी कीध ॥ ३७ ॥ कल विकलें लीधी तरवार । तेने

साही काढयो बार ॥ बिरुद पोतानुं राख्युं सही । शील
 थकी ते चूकी नहीं ॥ ३७ ॥ कोडि टका लेई बहु
 साज । बीजे दिनें आव्यो धनराज ॥ दास दासीने
 आपी धन । सहुनुं राजी कीधुं मन ॥ ३८ ॥ तेहनी
 सहु प्रशंसा करे । कोडि टका तस आगल धरे ॥ जे
 हने जे आप्यानी रीत । ते देतां मुज वाधे प्रीत
 ॥ ४० ॥ दासीने उलंजो दीध । आप्युं धन सवि पाबुं
 लीध ॥ लाख टका तस राखी करी । बीजुं पाबुं दीधुं
 फरी ॥ ४१ ॥ तेहने पण काढयो कर साहि । पोहोर
 एक राखी उठाहि ॥ मोहिनी मंत्र धरावे जेह । कीर्ति
 राज आव्यो बली तेह ॥ ४२ ॥ विद्या पाट परंपर त
 णी । जणी कीधी तेहनी रेवणी ॥ पोहोर एक राखी ते
 णें ठाय । पढी पोताने मंदिर जाय ॥ ४३ ॥ ए त्रये स
 वि विजखा थया । राजाने दरवारें गया ॥ राजा जा
 णी सघली वात । तेडाव्यो तव चोथो त्रात ॥ ४४ ॥
 वत्सराजने कहे राजान । तुम हाथे ठे बहु विज्ञान ॥
 ते माटें तमने कहुं श्रमें । लाखामंदिर जाज्यो तमें
 ॥ ४५ ॥ वत्स बोव्यो तव करी प्रणाम । माहारे ठे प्र
 भु मोहोटुं काम ॥ मास दिवसनी मेतल दियो । एम
 कहीने बीडो कर लियो ॥ ४६ ॥

॥ दोहा ॥

॥ मंदिर आवी आपणें । मन चिंते वत्सराज ॥
 पुरुषचरित्र कोइ केलवी । निश्चें लेशुं राज ॥ १ ॥ वे
 श बनावी जगतनो । गले तुलसीनी मान ॥ हरण
 चर्म नाखुं खजे । ढलता मूक्या वाल ॥ २ ॥ मधु
 रो राग आलापतो । हाथे लेइ वीण ॥ पहेली पोले
 पोळिया । ते कीथा लयलीन ॥ ३ ॥ अति चतुराइ
 केलवी । लंघी साते पोत्र ॥ चिहुं दिशें जीति फलह
 ले । आरिसानी ओल ॥ ४ ॥ ते आगल एक पोळि
 यो । लाखाने दरवार ॥ तेहनी हाकें को तिहां । जइ
 न शके नर नार ॥ ५ ॥ रीजाव्यो रीजे नहीं । ते अ
 ति कठिण कठोर ॥ रात दिवस रहे जागतो । पण
 विश्वासी जोर ॥ ६ ॥ ते आगल घूणी करी । वेगो
 अइ महांत ॥ वचन विलासें रीजवी । ते कीथो गुन
 शांत ॥ ७ ॥ वातें तेहने रीजवी । पूढे लाखानी वात ॥
 धुरथी मांढी ते कहे । लाखानो अवदात ॥ ८ ॥
 गाम पांचडें जोगवे । रुधि तणो नही पार ॥ यथा
 तथा बोले नहीं । सूधी समकित धार ॥ ९ ॥ चांपा
 नामें मालणी । नित्य जाये तस पास ॥ फूल पगर
 लेइ करी । वात करे वल्लास ॥ १० ॥ चांपाने एक दी

करो । अंबराज तस नाम ॥ लघुपणेशी कोइ जेइ ग
 यो । नवि जाणे तस ठाम ॥ ११ ॥ पुत्र वियोगें मा
 जिणी । मरवा उत्सुक थाय ॥ दिलासा देइ घणा ।
 राखे तस समजाय ॥ १२ ॥ नाजेंरे पाडे रहे । चांपा
 मालणि तेह ॥ खरच बरच सवि पूरवे । लाखा गुण
 नी गेह ॥ १३ ॥ प्रातसमे हवे तिहां थकी । आवे
 निज घर तेह ॥ तजी वेश तापस तणो । अजिनव
 रचे गुणगेह ॥ १४ ॥

॥ ढाल पांचमी ॥ घरें आवोजी आंवा मोहो
 रीयो ॥ ए देशी ॥

॥ राजकुंवर चित्त चिंतवे । कोइक करीने उपायो रे ॥
 राज्य लेउं निज तातनुं । ते दिन सफल गणायो रे
 ॥ रा० ॥ १ ॥ कानफटो योगी थयो । विनूति लगा
 वी अंगरे ॥ नाजेंरे पाडे वही । आव्यो मनने रंग
 रे ॥ रा० ॥ २ ॥ धूणी घाली बेगो तिहां । चांपाना
 घर पासें रे ॥ लाख लोक जोवां मढ्यां । पाय नमे
 उद्घासैं रे ॥ रा० ॥ ३ ॥ चांपानी पाडोसणी । तिहां
 आवी एक नारिरे ॥ आखी पोल तणी तेणें । वात
 सुणी सुविचारी रे ॥ रा० ॥ ४ ॥ चांपा आवी पूठवा ।
 निज नंदन वृत्तांतो रे ॥ योग । कहे दिन तीसरे । मलशे

सुत गुणवंतो रे ॥रा०॥५॥ वणजारो लेइ गयो । तुज
 सुतने सुणो माइ रे ॥कुशल खेम ठे तेहने । मलशे तुम
 सुखदायी रे ॥रा०॥६॥ सर्गां सणीजां तस तणां । ना
 म ठाम सवि धारी रे ॥ बीजे दिनें निज मंदिरें । आब्यो
 ते जयकारी रे ॥रा०॥७॥ नाही धोइने करे । वणजारा
 नो वेशो रे ॥ बुद्धि घणी ठे तेहने । पण ठे ते लघु वेशो
 रे ॥रा०॥८॥ माते घोडे ते चड्यो । घूमे घूघरमालो रे ॥
 वाघो पहेस्यो अजिनवो । गलें मुक्ताफल द्वारो रे ॥रा०
 ॥९॥ तरंगस बहु तीरें जखुं । हाथे लाल कवाणो रे ॥
 ढालज मेली ढलकती । बोले मेवाडी वाण्यो रे ॥रा०॥१०
 घोडे चढीने उतावलो । आब्यो वड बाजारो रे ॥ जिहां
 वणजारा उतखा । ते आब्यो तेणि वारो रे ॥रा०॥११॥

॥ दोहा ॥

॥ जाडे वणजारा तणा । लीधा बलद हजार ॥
 आंबो नाम धरावतो । नायकमां शिरदार ॥ १ ॥ मे
 रा दीधा बागमें । बलद सरोवर पाल ॥ पायक सवि
 चोकी करे । चिहुं दिशें मूकी नाल ॥ २ ॥ वत्सराज
 वली केलवे । पुरुष चरित्र रंग रोल ॥ सांजलतां चतु
 रा मनें । आवे अधिक उल्लोल ॥ ३ ॥ वत्सराज
 अजिनव करे । पुरुष चरित्र सुविशेष ॥ लेशे राज्य पिता

तणुं । तेहमांहि मीन न मेप ॥ ४ ॥ ठाव नरी फल
फूलनी । माली लाव्यो एक ॥ तेहने देखी आवतो ।
चरित्र करे सुविवेक ॥ ५ ॥

॥ ढाल ठछी ॥ वींठीयानी देशी ॥

॥ लाल लघु लाववी कला करी । आंखमां घाले
तेल रे ॥ लाल मुखें नीसासा मेलतो । नयणें ऊरे ज
लरेल रे ॥ १ ॥ लाल वाहाली लागे मुज माडली ।
जेम वाहाली मुज देह रे ॥ लाल रात दिवस मुज
सांनरे । जेशुं अति घण नेह रे ॥ लाल वाण ॥ २ ॥
लाल संसारमां सगण घणां । पण स्वारथीयां
सब कोइ रे ॥ लाल नरनारी सहु जाणजो । मात
समो नही कोइ रे ॥ लाल वाण ॥ ३ ॥ आर्या वृत्त
म् ॥ जणणीए जम्म जूमि । पन्निम निदा सुनासियं
वयणं ॥ मण इछं माणुस्कं । तिन्निवि गिरुआइं गिरु
आइं ॥ १ ॥ ढाल पूर्वली ॥ लाल जन्म जूमि मुज
सांनरी । आव्यो यौवन वेश रे ॥ लाल कुटंब यात्र करवा
नणी । हुं आव्यो एणे देश रे ॥ लाल वाण ॥ ४ ॥ लाल
कर जोडी माली नणे । एवहुं दुःख तुम कांइ रे ॥
लाल नाळेरे पाडे रहे । चांपा मालण मुज माइ रे
॥ लाल वाण ॥ ५ ॥ लाल वणजारा मुज लेइ गया । नान

पणायी तेडी रे ॥ लाल विरह पड्यो माता तणी ।
 कोणें नव कीधी केडी रे ॥ लाल वाण ॥ ६ ॥ लाल बेटी
 करी मोहोटी कखो । वणजारें अजिराम रे ॥ लाल आ
 व्यो हुं मलवा जणी । अंबराज माहारुं नाम रे
 ॥ लाल वाण ॥ ७ ॥ लाल जडने दीधी वधामणी । चां
 पाने तेणिवार रे ॥ लाल चांपा आवी दोडती । आ
 व्यो सवि परिवार रे ॥ लाल वाण ॥ ८ ॥ लाल सहु आवी
 तेहने मढ्यां । कोइ न जाणे जेद रे ॥ लाल पुरुष
 तण । बहोंतेर कला जाणे सधला जेद रे ॥ लाल वाण
 ॥ ९ ॥ लाल चांपा देखी रे आवती । साहमो गयो ततका
 ल रे ॥ लाल मा बेटी सांई मढ्यां । जोवे ते बाल
 गोपाल रे ॥ लाल वाण ॥ १० ॥ लाल रुखि देखी बेटी
 तणी । वली देखी तस नूर रे ॥ लाल चांपा मालण
 चित्तचितवे । प्रगट्यो पुण्य अंकूर रे ॥ लाल वाण ॥ ११ ॥
 लाल चांपा सुत तेडी करी । घरे आण्यो धरी
 राग रे ॥ लाल नर नारी सहु एम कहे । चांपानुं
 वड नाग्य रे ॥ लाल वाण ॥ १२ ॥ लाल पाडा पा
 डोशी सहु मढ्यां । सहु आंबो कहे एह रे ॥ लाल
 नायक सहुने ओलखे । नाम ठाम गुण गेह रे ॥ लाल
 वाण ॥ १३ ॥ लाल आंबो कहे सुणो मातजी ।

में आणुं बहु धन रे ॥ लाल खाउ पीउ विलसो
 वणुं । वालो देही वान रे ॥ लाल वा० ॥ १४ ॥
 लाल नोजन करी उतावली । लेइ चंपकनो
 हार रे ॥ लाल लाखाने मलवा नणी । हैडे हरख
 अपार रे ॥ लाल वा० ॥ १५ ॥ बेटो कहे सुणो माइली ।
 शीद पधारशो राज रे लाल ॥ ते तमें साचुं नांखजो ।
 शे कामें शे काज रे ॥ लाल वा० ॥ १६ ॥ लाल जा
 शुं लाखाने मंदिरें । जेहशुं अतिघण प्रेम रे ॥ ला० ॥
 देखुं तेहने वधामणी । ते सुख पामे जेम रे ॥ लाल
 वा० ॥ १७ ॥ लाल लाखा ते कोण जाणियें । सुत
 कहे कहो मुज वात रे ॥ लाल चांपा मांमी धुरथी
 कहे । लाखानो अवदात रे ॥ लाल वा० ॥ १८ ॥

॥ दोहा ॥

॥ अंबरराज पोतें रचे । फूल तणो एक हार ॥ मा
 ताजी तस आपजो । कहेजो माहारो जुहार ॥ १ ॥ ह
 रख धरंती नीसरी । आवी लाखा पास ॥ दीधी पुत्र व
 धामणी । लाखा मन उछास ॥ २ ॥ हार देखीने अ
 जिनवो । लाखा मन बहु रंग ॥ कहो बेनो केनो र
 च्यो । अति सुरजीने सुरंग ॥ ३ ॥

॥ ढाल सातमी ॥ राग केदारो ॥

॥ मुज नंदन अंबराजिये रे । ए गूंथ्यो वर हार ॥
 लाखा कहे माली नही रे । ठे कोइ राजकुमार रे ॥ १ ॥
 बेनी सुण तुं माहारी बात । तुं मुज सखी विख्यात रे ॥
 बेण ॥ सुण ॥ जण्यो गण्यो परदेशमां रे । रुडोने रूपवंत ॥
 ए वाई सही जाणज्यो रे । मुज सुत बहु गुणवंत रे ॥
 बहेनी सुण ॥ २ ॥ जल्ले बाइ तुज उपन्यो रे । सुत
 आव्ये आनंद । ताहारी सवि आशा फली रे । दूर गयां
 दुःखदंद रे ॥ बेण ॥ ३ ॥ चांपा आवी निज मंदि
 रें रे । सुतने कहे सवि बात ॥ अंबराज बलतुं नणो
 रे । जलुं कीधुं तमें मात रे ॥ बेण ॥ ४ ॥ नायक विज्ञानें
 करी रे । फूल तणो वरवेश ॥ फूल तणी साडी रचि
 रे । कंचुक रचे सुविशेष रे ॥ बेण ॥ ५ ॥ पंच रंग फूल
 तणी करे रे । रचनाली जली नांत । नरनारी मोही र
 हे रे । तेहनी देखी जात रे ॥ बेण ॥ ६ ॥ खृगमद
 अमरने जल्ले रे । ते वास्यो जली रीत ॥ माताने कहे
 आपजो रे । लाखाने धरी प्रीत रे ॥ बेण ॥ ७ ॥ लाखा अं
 गें पहरीने रे । तुजने देशे गाम ॥ के आचरण तुम
 अजिनवुं रे । के देशे बहु दाम रे ॥ बेण ॥ ८ ॥ ते मत
 जेजो मातजी रे । इव्य तणी नहीं खोड ॥ जो हुं बेटी ता

हरो रे । आणुं धननी कोड रे ॥ बे० ॥ ए ॥ ला
 ख टका लेइ करी रे । नरने राखे तेह ॥ पोटोर लगी
 केणे कारणें रे । ते तमें पूठजो एह रे ॥ बे० ॥ १० ॥
 चांपायें आगल धखो रे । फूल तणो शणगार ॥ पहेरी
 मन रीजी घणुं रे । हैडे हरख अपार रे ॥ बे० ॥ ११ ॥
 माग माग लाखा जणो रे । तुजने देउं बहु दाम ॥ के
 नूपण देउं अनिनबुं रे । के कोइ रुहुं गाम रे ॥ बे० ॥ १२ ॥
 चांपा कहे मुज नंदने रे । आणुं डव्य अपारापण एक
 पटोर नरने तमें रे । राखो कवण विचार रे ॥ बे० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

॥ पटोर पढी राखो नहीं । नरने लाखा राय ॥ ए
 ह वात मुजने कहो । मुज मन अचरिज थाय ॥ १ ॥
 ए मागुं बुं तुम कने । ते तमें करो पसाय ॥ महेर करी
 मुज उपरें । मुज मन बंठित थाय ॥ २ ॥ फिट तुं
 जूंमी बहेनडी । तें गुं मागुं एह ॥ एम करतां तुजने
 रुचे । तो हुं संजलाबुं तेह ॥ ३ ॥ एक दिन मुज
 झानी मख्यो । में पृठी तस वात ॥ पूरव जवनो माह
 रो । कह्यो लघलो अवदात ॥ ४ ॥ झानीयें मुजने
 कह्यो । पूरव जव संबंध । ते सुणजो मन थिर करी ।
 सूकी घरना धंध ॥ ५ ॥

॥ ढाल आठमी ॥ हमीरानी देशी ॥

॥ विंजावन जंगल वसे । तिहां विंध्याचल गिरि
 राय ॥ सखी रे ॥ नार अठार तरुवर तणी । फूलि रही
 वनराय ॥ सखी रे ॥ सुणो वात सोहामणी । सुण
 तां आनंद आय ॥ सखी रे ॥ १ ॥ ए आंकाणी ॥ बाघ सिं
 हने रोजडां । सावर वानर रींढा ॥ सखी रे ॥ जंगली नर
 हवसी रहे । काला मोटा निष्ठ ॥ सखी रे ॥ २ ॥ सु० ॥ रे
 वा जल खलहल वहे । जेहनुं निर्मल नीर ॥ स० ॥
 पंखी घणां क्रीडा करे । सारस मोरने कीर ॥ सखी
 रे ॥ ३ ॥ सु० ॥ रात दिवस सालिर चरे । हाथी
 नां बहु वृंद सखी रे ॥ रेवा जलें जीले सदा । मन
 धरता आनंद ॥ सखी रे ॥ ४ ॥ सु० ॥ मातो मद
 मत्त घूमतो । तेणें वने एक गजराय ॥ सखी रे ॥ सो हा
 थणीं परवखो । मोहोटी कोमल काय ॥ स० ॥ ५ ॥
 ॥ सु० ॥ ते गजने एक हाथणी । टोलानो शणगार
 ॥ स० ॥ तेहथी अजगो नवि रहे । पूरव प्रीति
 अपार ॥ सखी रे ॥ ६ ॥ सु० ॥ बेहु जणां जलक्री
 डा करे । जेलां चरवा जाय । सखी रे ॥ हाथणी बेसे
 जेणें थलें । गज बेसे तेणें ठाय ॥ सखी रे ॥ ७ ॥
 सु० ॥ सालीर चरी पाठो फरे । टोला सहित गज

राय ॥ सखी रे ॥ अन्य दिवस ते हाथीयो । मदवश
 महातो थाय ॥ स० ॥ ७ ॥ सुणो ॥ ते हाथणी मेहली फ
 री । बीजे केडे धाय ॥ सखी रे ॥ मुलगी जे ठे हाथणी ।
 विरहें व्याकुल थाय ॥ सखी रे ॥ ए ॥ सुणो ॥ को
 तरमांहि क्रोधें पडो । वाहलो ते वैरी थाय ॥ सखी रे ॥
 क्रोध तणां फल पाडुवां । क्रोधें दुर्गते जाय ॥ सखी रे
 ॥ १० ॥ सु० ॥ कोतरमांहि पडतां थकां । प्राण गयां
 तेणी वार ॥ सखी रे ॥ तेह हाथणी चुन जावथो । हुं हु
 ५ लाखा नार ॥ सखी रे ॥ ११ ॥ सुणो ॥ हाथी
 नो जोव तिहां थकी । मरीने माणस थाय ॥
 सखी रे ॥ मलशे ते तुजने सही । एम करतां सुखदा
 य ॥ स० ॥ १२ ॥ सुणो ॥ खावा पीवा नित्य नव
 नवां । नित नित नवला मित्त ॥ सखी रे ॥ पण ते
 गज नवि विसरे । कृण कृण आवे चित्त ॥ सखी रे
 ॥ १३ ॥ सुणो ॥ शीज पालुं मन टढ करी । बेठी
 देउं दान ॥ सखी रे ॥ रात दिवस रहूं मोहोलमां ।
 हाथीनुं सुज ध्यान ॥ सखी रे ॥ १४ ॥ सुणो ॥

॥ दोहा ॥

॥ वात सुणी लाखा तणी । मालण आवी गेह ॥
 बेटाने कहे धुरथकी । संजनावे धरी नेह ॥ १ ॥ वे

चण वस्तु तणे मिर्जे । घोडे थड असवार ॥ तांडुं
 साथें लेइने । जिहां आव्यो बाजार ॥ १ ॥ जाडुं चोडुं
 चूकवी । निज घर आव्यो तेह । हरख धरीने वली
 करे । पुरुष चरित्र वली एह ॥ ३ ॥ चितारो थड
 संचरे । आव्यो चहुटामांहि ॥ अजिनव रूप चित्रा
 तिहां । मांमे धरी उह्वाहि ॥ ४ ॥ फिरंगी कीधा फूटरा ।
 विलंदा अति लाल ॥ शिर टोपी मदफू तणी । ठल
 ता कानें वाल ॥ ५ ॥ लाखानी दासी तिहां । चंवे
 ली लस नाम । चहुटे दीगो तेणीएं । चित्र कला अ
 निराम ॥ ६ ॥ लाखाने दासी कहे । तेहनां बहु व
 खाण ॥ चित्रशाली चित्रावीएं । ते ठे चतुर सुजाण
 ॥ ७ ॥ तेही आय्यो तेहने । मंमाव्यां चित्राम ॥ चतु
 रचितारा चित्रजे । देशुं तुज बहु दाम ॥ ८ ॥ चि
 तारो निज चातुरी । प्रगट करीने ताम ॥ विंजावन
 रेवा लिखे । विंजगिरि अनिराम ॥ ९ ॥

॥ ढाल नवमी ॥

॥ रामचंदके बाग, चांपो मोरीरह्यो गी ॥ ए देशी ॥

॥ आंबा चांपा केजि । रायण रुखवली री ॥ ना
 छेरीने पूग । लोल लविंग लली री ॥ १ ॥ अगर
 तगर नारिंग । दाडिम डाख खजूरी ॥ नाग पुन्नाग

प्रियंगु । करमदी फणस बीजूरी ॥ २ ॥ ताल त
 माल हिताल । बोर कदंब हरी री ॥ चंबेली राय
 बेली । बहुफली फूली नरी री ॥ ३ ॥ वाघ सिंहनां
 रूप । सावर रोज सखा री ॥ हरिण मानवनां रूप ।
 साथें तेहवो वसा री ॥ ४ ॥ रेवा जलमांहि जोर ।
 गज बहु केलि करे री ॥ निज निजटोला साथ । सालीर
 सरस चरे री ॥ ५ ॥ मोहोटो काजल काय । जीते हाथी
 करे री ॥ सो हाथणी परिवार । कुतूहल केलि करे री
 ॥ ६ ॥ एक हाथणीने तेह । निज मुख कवल दीये
 री ॥ हाथणी आपे जेह । निज मुख कवल लीये री
 ॥ ७ ॥ ते हाथणीसुं नित्य । गजने प्रीति घणी री ॥ अन्य
 दिवस गज राज । आवे ठाण नणी री ॥ ८ ॥ पाणी
 पीवा काज । गजथी दूर टली री ॥ रजसपणे गजराज ।
 जाणे टोले मली री ॥ ९ ॥ मदमातो गजराज । बेहु पखे
 दान करे री ॥ देखी निज परिवार । मनमां गर्व धरे री
 ॥ १० ॥ मेहली गयो मुज नाह । खबर न कांइ करी री ॥
 रोवे गजणी तेह । नयणां नीर नरी री ॥ ११ ॥ रेवा न
 दीने तीर । उनी तेह रडे री ॥ जीनी जेखड साथ । खड
 हड तेह पडे री ॥ १२ ॥ पडतां सम ततकाल । तेहनां
 प्राण गयां री ॥ नइकपणाने जाव । शुन परिणाम थ

या री ॥१३॥ हवे ते चित्रक राय । निज चतुराई करी
री ॥ गजणी पासैं गज रूप । जुंइ पड्यानुं करे री ॥
॥१४॥ एहवो जींते जाव । लखाने तेह गयो री ॥ निज
मंदिर जणी तेह । मनमां हर्ष थयोरी ॥ १५ ॥

॥ दोहा ॥

॥ विंध्याचल रेवा नदी । तेहनां करी चित्राम ॥
घरे आव्यो पोता तणे । विण मागे तस दाम ॥१॥ हु
उ चरित्र करतां थकां । अनुकरमें एक मास ॥ राज स
जायें आवीने । नृपने करे अरदास ॥२॥ जाउं लाखा
मंदिरें । जो तुम होय आदेश ॥ बीडुं आपो तेहनें ।
हुकम करे सुनरेश ॥३॥ आव्यो लाखा मंदिरें । जुगती
हुं करी जुहार ॥ लाख टका आगल धरी । बोव्यो राज
कुमार ॥४॥ आव्या दक्षिण देशथी । जोता पुर वन गा
म ॥ सोपारापुर पाटणें । सुण्युं तमारुं नाम ॥५॥ तेणे का
रण जोवा जणी । तुम घरे कस्यो प्रवेश ॥ दर्शन
दीतुं तुम तणुं । अमने हर्ष विशेष ॥६॥ मंदिर दोठां
तुम तणां । दीतुं तुम मुख नूर ॥ एम कहिने पाठो
फरे । अमने आय असूर ॥ ७ ॥ लाखा मनमां चिं
तवे । ए नर चतुर सुजाण ॥ घडी बे घडी जो ए र
हे । तो मुज सफल विहाण ॥ ८ ॥ देखी तेहनी

चातुरी । अने वली वयण विलास ॥ चकित थइ
लाखा नणे । स्वामी सुणो अरदास ॥ ९ ॥

॥ ढाल दशमी ॥ चोपाइनी देशीमां ॥

॥ लाखान मंदिर उपरें । चित्रशाली नर एक चि
तरे ॥ लाखा बोली सुण तुं नूप । जोवा सरिखां उ
पर रूप ॥ १ ॥ लाखानो ते साही हाथ । कुंवर कहे
तमें आवो साथ । राजकुंवरने लाखा नार ॥ वेहु आ
व्यां साथें परिवार ॥ २ ॥ चित्र देखीने करे वखाण ।
लाखा मनमां थइ हेराण ॥ दीवा करी साथें वे चार ।
लाखा निरखे वागो वार ॥ ३ ॥ विंध्याचलने रेवा नदी ।
हाथी नव विसारे कदी ॥ ए जोतां आवे जेटले । एक
पोहोर वाग्यो तेटले ॥ ४ ॥ लाखा मनगुं थइ एकांत । चित्र
जोवानी सबली खांत । गज टोलुं दीतुं चितखुं । लाखा
मन जोवानुं कखुं ॥ ५ ॥ हाथी टोलुं निरखी करी । मन
हरखी लाखा सुंदरी ॥ गजणी साथें गज एक पडयो ॥
ते देखी कुंवर लड थडयो ॥ ६ ॥ धूजीने ते धरणी ठले ।
लाखा नयणें आंसू ऊरे ॥ पुरुष चरित्रनुं कीधुं तान । हु
उ अचेतन नाठी शान ॥ ७ ॥ लाखा मनमां चिंते ए
न ॥ राजकुंवरने थाउ हेम ॥ सज यावाना करे उपा
य । कूज बीजणे बीजे वाय ॥ ८ ॥ उंसड वेसड की

धां घणां । मंत्रयंत्रनी नहो कांइ मणा ॥ एम करतां ते
 हने उपचार । त्रण पहोर वाग्या तेणि वार ॥ ९ ॥ लाखा
 ने तव चिंता थइ । ए शुं देवें कीधुं नइ ॥ आंख उघाडी
 जोइ जाम । लाखा मनमां हरखो ताम ॥ १० ॥ मुखे
 मेहले मोहोटा निःश्वास । राजकुंवर मन थयुं उदास ॥
 लाखा कहे स्वामी तमे सुणो । एहनो मुज अचंचो घ
 णो ॥ ११ ॥ पोहोर त्रण्य वाग्या जेटले । राज कुंवर
 बोझो तेटले ॥ पूरव नव मुजने सांनखो । ए गज मरीने
 हुं अवतखो ॥ १२ ॥ ते हाथणी मुज विरहे मुइ ।
 हुं नवि जाणुं कोण गति गइ ॥ कहे लाखा सुणो कु
 मार । ते हाथणीनो मुज अवतार ॥ १३ ॥ लाखा कहे
 मुज हरख अपार । पूरवनो तुं मुज नरतार ॥ मन दृढ
 करीने पाव्युं शील । तेणें कारण हुं पामी लील ॥ १४ ॥
 मन मान्या मनोरथ फल्या । मुह माग्या पासा मुज
 ढल्या ॥ हड्डामांहे धरी घणां उत्साह । चिहुं कलशें
 कीधो विवाह ॥ १५ ॥ लाखा परणी मन रंग रली ।
 वेहुनी आशा सघनी फली ॥ प्रातसमे बेसी गजरा
 ज । राजसनाथें आव्यो वत्सराज ॥ १६ ॥ लाखाने
 ते तेडी करी । राजा आगल जेट बहु धरी ॥ राजाथें
 तस दीधुं राज । सबल वधारा तेहनी लाज ॥ १७ ॥

लाखाने तेडी निज पुरें । नित नित नवला उत्सव करे
 ॥ लाखाने पटराणी करी । जाणो इंझाणी अचवतरी
 ॥ १७ ॥ पंच इंदियना विलसे नोग । सरखे सरखो लहे
 संयोग ॥ वत्सराज मोहोटी नूपाल । अहोनिश धर्म
 तणो ठे ढाल ॥ १८ ॥ लाखार्ये प्रसव्यो एक पुत्र । जे
 राखे निज घरनुं सूत्र ॥ पुत्र हुउ बहु गुणनुं धाम ।
 हंसराज तस दीधुं नाम ॥ १९ ॥ लीधुं राज्य प्रपंचें करी ।
 जसनी वात जगमां विस्तरी ॥ वत्सराज ठे बुद्धि निधा
 ना । अनम सवे प्रणम्या राजाना ॥ २० ॥ एक दिन वत्स
 नृप लाखा नारि । बेहू बेठां गोंख मजार ॥ वात विनोद
 करे मन रंग । हंसराज बेटी उत्संग ॥ २१ ॥ लाखा क
 हे स्वामी सुणो वात । शास्त्रें स्त्री चरित्र विख्यात ॥
 अनेक शास्त्र दीठां में जण्यां । पुरुष चरित्र दीठां नवि
 सुण्यां ॥ २२ ॥ तव राजा मरकलडे हस्यो । राणी कहे
 ए कारण किश्यो ॥ कहे राजा तमें राणी सुणो । नर
 नारीयो अधिको गणो ॥ २३ ॥ पुरुष चरित्र में बहु के
 लवी । में तुज प्रत्यें घणुं नोलवी ॥ तुजने पण में धू
 ता । खरी । परणीने पटराणी करी ॥ २४ ॥ तुज आव्ये
 आव्युं मुज राज । सिद्ध थयां मुज सघलां काज ॥ वा
 त पूरवनी मांमो कही । तेहना चित्तमां बेठी सही

(७१)

॥१६॥ वात सुणीने थइ हेराण । लाखा नृपनां करे
वखाण ॥ चतुराइ कीधी अति नजी । मुज लाखानी
आशा फली ॥१७॥ कूड कपट में कीधां घणां । में
धूताखां मन जन तणां ॥ मृषावादनां कीधां पाप ।
राणी आगले कहे निज पाप ॥१८॥ लाखा कहे स्वा
मी वडवीर । दरियानी परें थया गंजीर ॥ एटला दि
न तमें न कही वात । धन्य पिताने धन्य तुज मात
॥१९॥ त्रण काल जिन पूजा करे । अहोनिशि ध्यान
धरमनुं धरे ॥ दानें पोषे पात्र अनेक । चतुराइ ते अधि
क विवेक ॥२०॥ श्रुत सागर नामें गणधार । ते ते वि
द्याना जंमार ॥ वन पालक आवीने कहे । ते निसुणि
राजा गहगहे ॥ ३१ ॥

॥ दोहा ॥

॥ राजा सबल आमंवरें । तेडी सवि परिवार ॥ रा
जा गजथी उतरी । प्रणमे वारोवार ॥ १ ॥ लाखा
राणी रंगशुं । प्रणमी गुरुना पाय ॥ आपोपुं धन्य मा
नती । बेठी रुडे ठाय ॥ २ ॥ नवि जनने हितकारणें ।
गणधर द्ये उपदेश ॥ राजा राणी सांजले । मन धरो
धर्म विशेष ॥ ३ ॥

॥ ढाल अगीयारमी ॥ साहेलडीनी देशी ॥

॥ हवे आर्वी निज मंदिरें ॥ साहेलडी रे ॥ राणीने क
हे सुविचार तो ॥ हंसराज मोहोटी थयो ॥ सा० ॥ हवे
लीजें व्रतनार तो ॥ १ ॥ राज रुद्धि सुख नोगव्यां
॥ सा० ॥ ते सवि पुण्य पसाय तो ॥ धर्म कुटुंब आ
वी मढ्युं ॥ सा० ॥ राणी सुत सुखदाय तो ॥ २ ॥
जे अवसर नव उलखे ॥ सा० ॥ ते नर कहीयें ग
मार तो ॥ अवसर आव्यो जालवे ॥ सा० ॥ ते नर घ
र शणगार तो ॥ ३ ॥ गुन लग्नें गुन मुहूरतें ॥
॥ सा० ॥ राज्य थापी हंस राज तो ॥ धर्म धन खरची
घणुं ॥ सा० ॥ व्रत लीए नृप वत्सराज तो ॥ ४ ॥
लाखा पण व्रत आदरे ॥ सा० ॥ बहु नारीनी साथ
तो ॥ माया ममता परहरी ॥ सा० ॥ लोच करे निज
हाथ तो ॥ ५ ॥ निज गुरुनी सेवा करे ॥ सा० ॥ जणी
यां अंग अग्यार तो ॥ जूज्यां बूज्यां उगस्यां ॥ सा० ॥
सफल कीधो अवतार तो ॥ ६ ॥ अति माहापण
जाणी करी ॥ सा० ॥ सोंप्यो गहनो नार तो ॥ बहु
परिवारें परवस्या ॥ सा० ॥ करे अनियत विहार तो ॥
॥ ७ ॥ चतुराई एहनी खरी ॥ सा० ॥ साध्युं आतम
काज तो ॥ वेहडे अणसण आदरी ॥ सा० ॥ मुक्ति

पोहोता कृषिराज तो ॥ ७ ॥ लाखा पण तप जप क
 री ॥ सा० ॥ पोहोतीस्वर्गमजार तो ॥ अवसर सध
 लो साचवे ॥ सा० ॥ सुणजो सहु नर नार तो ॥ ए॥
 गणिकाने कुल उपनी ॥ सा० ॥ पामी धन यौवन्न तो
 ॥ धन्य ते लाखा सुंदरी ॥ सा० ॥ राख्युं शील रतन्न
 तो ॥ १० ॥ उत्तमना गुण गावतां ॥ सा० ॥ प्रह उग
 मते सूर तो ॥ एम जाणी में वरणव्या ॥ सा० ॥ लाखा
 ना गुण पूर तो ॥ ११ ॥ पंढितें तेह वखाणीयें ॥ सा० ॥
 जे होय अवसर जाण तो ॥ अवसर आव्यो जालवे
 ॥ सा० ॥ ते कहीएं चतुर सुजाण तो ॥ १२ ॥ कण्ठ
 वाणिज्यमांहे रही ॥ सा० ॥ में कह्युं पुरुष चरित्र
 तो ॥ लाखानी पण वारता ॥ सा० ॥ मंगलें कही सुवि
 चित्र तो ॥ १३ ॥ श्री विजयसेन सूरिसरु ॥ सा० ॥ तपग
 ह्नो शणगार तो ॥ तेहने राजे रंगें करी ॥ सा० ॥ वा
 त कही सुविचार तो ॥ १४ ॥ श्रीविजयदान सूरिसरु
 ॥ सा० ॥ उत्तम जेहनुं नाम तो ॥ मुनिवरमांहे वखाणी
 एं ॥ सा० ॥ जाग्यवंत गुणधाम तो ॥ १५ ॥ तेहना
 शिष्य सोहंकरु ॥ सा० ॥ श्रीराजविमल उवजाय तो ॥
 तेहना शिष्य वखाणीएं ॥ सा० ॥ श्री मुनि विजय उव
 जाय तो ॥ १६ ॥ तेहना शिष्य सोहामणा ॥ सा० ॥ संवेगी

शिरदार तो ॥ श्री देवविजय वाचक बडा ॥सा०॥ उस
 वंश शिणगार तो ॥ १ ७॥ उस वंश कुलें उपना ॥सा०॥
 निज गुरुने सुखदायी तो ॥ श्रीमानविजय पंमित वरु
 ॥ सा० ॥ दोलत अधिकी सबाइ तो ॥ १ ८ ॥ गुरुना
 में सुख उपजे ॥सा०॥ मति बुद्धि सवली आवि तो ॥
 तस शिष्य दीप्तिविजय जलो ॥ सा० ॥ रास रच्यो
 गुन जाव तो ॥ १ ९ ॥ निज शिष्य धीर विजयतणुं
 ॥सा०॥ वांचवानुं मन जाणी तो ॥ रास रच्यो रलिया
 मणो ॥ सा० ॥ मनमां उलट आणी तो ॥ २ ० ॥ सं
 वत सत्तरे जाणजो ॥ सा० ॥ वरस ते उगण पच्चास
 तो ॥ आशो छुदि पूनम दिनें ॥ सा० ॥ ए में कीधो
 रास तो ॥ २ १ ॥

॥ इति श्री मंगल कलशरासे पुरुषचरित्र लाखा
 शीलवर्णनोनाम द्वितीय खंडः संपूर्णः ॥ २ ॥

॥ दोहा ॥

॥ उज्जैणी नगरी तणी । अने चांपापुरीनी जेह ॥
 मूलथको पोता तणी । वात कही सवि तेह ॥ १ ॥
 सुरसुंदर राजा तणी । त्रैलोक्यसुंदरी नाम ॥ में जाडे
 परणी करी । मूकी आव्यो आम ॥ २ ॥ वात सुणी ह

रखी घणुं । करी कारिमो क्रोध ॥ एहने बांधी राखजो ।
 जे होय सबलो जोध ॥ ३ ॥ जय चांत नीशालिया ।
 नावा दहदिशें जाय ॥ धनदत्तसाहें सांजदुं । करे ते
 हाथ वराय ॥ ४ ॥ एह अमारा घर तणी । एहवी हल
 वी वात ॥ करे विटलज वाणीयो । एहने मारो जात
 ॥ ५ ॥ सुनट सघला तिहां धस्या । साहवाने ततकाल
 ॥ सामंतने कहे सुंदरी । तमें साहो सुकुमाल ॥ ६ ॥
 मंगल मन बीहिनो घणो । मुज पूरव लाग्यां पाप ॥
 है है ए गुं थायशे । रोशे मायने बाप ॥ ७ ॥ हाथ
 जालीनें कुमरनो । सुंदरीने सामंत ॥ ए त्रणे उपर च
 ढयां । उरडामांहि एकांत ॥ ८ ॥ सुंदरी कहे सामंतने ।
 सुणजो तमें निरधार ॥ जे में परण्यो प्रेमगुं । ते सहि
 ए जरतार ॥ ९ ॥ जाउ तमें एहने घरे । द्यो वधामणी
 सार ॥ मात पिताने सुख करी । आणो पंच तुखार ॥
 ॥ १० ॥ सामंतने तस मंदिरें वरतावी जयकार ॥
 रथनूपण राजा तणा । लावो पंच तुखार ॥ ११ ॥

॥ ढाल पेहेली ॥ बिंदलीनी देशी ॥

॥ सिंह सामंत एम बोले सुंदरी । नहीं कोइ तुम
 तोजे हो ॥ सुंदरी वयण सुणो ॥ तुम हैडानो नहीं पा
 र, तमें बुद्धि तणां जंदार हो ॥ सुं ० ॥ १ ॥ एटला

दिन ठानुं राख्युं । हवे मुज आगले तमें जाख्युं हो
 ॥ सुं० ॥ तमे मुजने जस बहु दीधुं, पोतानुं कार
 ज सीधुं हो ॥ सुं० ॥ २ ॥ तमें दासी लीज दशवी
 श । जे खीजमत करे निश दीस हो ॥ सुं० ॥ हवे
 मेहलो तमे नरवेश, पहेरो कामिनीनो वेश हो ॥ सुं०
 ॥ ३ ॥ तेणी वेला तेणी वार । सुंदरीयें कोधो शणगा
 र हो ॥ सुं० ॥ सासु ससरा पामें आवे । नरी थाल मो
 तीडे वधावे हो ॥ सुं० ॥ ४ ॥ देखी सासु ससरो मन
 हरखें । हरखें आंसुडां वरसे हो ॥ सुं० ॥ राजाएं क
 रीय प्रसाद । दीधा मोहन प्रसाद हो ॥ सुं० ॥ ५ ॥ ल
 हो मातानो आदेश । ते मोहलें करे प्रवेश हो ॥ सुं० ॥
 हवे विषय तणा सुख विजसे । तन मन तेहनूं वली
 उल्लसे हो ॥ सुं० ॥ ६ ॥ पुण्यें मढ्यो संयोग । पुण्यें मन
 वंछित नोग हो ॥ सुं० ॥ कीजें पर उपगार । पाम्यानुं ए
 हिज सार हो ॥ सुं० ॥ ७ ॥ घर सारुं दानज दीजें ।
 मानवजव लाहो लीजें हो ॥ सुं० ॥ पुण्यें आवे चतु
 राइ । पुण्यें विजसे ठकुराइ हो ॥ सुं० ॥ ८ ॥ धनदत्त सुत
 नित्यमेव । करे मात पितानी सेव हो ॥ सुं० ॥ नृप त
 नया घर काज । करती नाणे मन लाज हो ॥ सुं० ॥ ९ ॥
 हवे धनवती धनो साह । नित धरम करे उछाह हो ॥

॥ सुं० ॥ धरम कुटुंब सह मलिनं । परजवनं पुण्य
फलियुं हो॥सुं० ॥१०॥ ते सासु तणे परिवारें । दिन
प्रतें देव जुहारे हो ॥ सुं० ॥ मुनिवरने दीए दान ।
शुद्ध नावें पळें जमे धान हो॥सुं० ॥११॥ उत्तम कुल
अनुसारें । घरणी घर लाज वधारे हो॥सुं०॥ दीप्तिविज
य एम बोले । नहीं कोइ गुणवंतने तोले हो॥सुं०॥१२॥

॥ दोहा ॥

॥ आपी सिंह सामंतने । पुरुष तणो ते वेश ॥
घोडा हाथी दत्तना । मोकलावे निज देश ॥ १ ॥ म
णिमय थाली वाटका । रथ नूषण जे दान ॥ ए दे
ज्यो मुज तातने । एम कही कुंवरी निधान ॥२॥ ध
नदत्त सुत कागल लखे । देइ बहु उपमान ॥ सिंह क
हे ते मानजो । तमें ठो बुद्धिनिधान ॥३॥ संप्रेडवा
ने निसखा । नारीने जरतार ॥ सिंह सामंतने सोंपी
या । साथें बहु परिवार ॥ ४ ॥ कुंकुमनुं टीजुं करी ।
आपी श्रीफल सार ॥ नृप तनया एम वीनवे । नाखे
आसूधार ॥ ५ ॥

॥ ढाल बीजी ॥ जावननी ॥ कागलीयो किरतार
जणी । शी परें लखुं रे ॥ ए देशी ॥

॥ चंपापुरीना देव जुहारजो रे । तिहां लेजो सु

ज नाम ॥ पढे राजापासैं जाइने रे । करजो चरण
 प्रणाम ॥ १ ॥ सिंह सामंतने कुंवरी वीनवे रे । कहे
 जो मुज आशीष ॥ पीयरीयां मुज कृण कृण सांजरे रे ।
 ते जाणे जगदीश ॥ २ ॥ सिं० ॥ ए आंकणी ॥ घो
 डा हाथी नजरें देखाडजो रे । कहेजो सकल विचार ॥
 वली कहेजो तमें मारा तातने रे । तम पुणें मढ्यो
 जरतार ॥ ३ ॥ सिं० ॥ माहारी माताने पगे लागीने
 रे । कहेजो एक संदेश ॥ मात प्रसार्दे मुज सुख उपन्युं
 रे । दुःखहुं नहीं लवलेस ॥ ४ ॥ सिं० ॥ धन्य बेला व
 ली धन्य तेहज घडी रे । जे नजरें देखीश माय ॥ संक
 ट आवे राखी रुडी परें रे । ते केम मात विसराय
 ॥ ५ ॥ सिं० ॥ बीजी सघली उरमान मायने रे ।
 कहेजो तमें आशीष ॥ तेह तणा गुण मुजने सांजरे
 रे । संजारुं निशदीस ॥ ६ ॥ सिं० ॥ सहियर सघली
 ने सुख पूठजो रे । कहेजो कुशल ने खेम ॥ मुज है
 डाथी तमें नवि वीसरो रे । तमें धरजो बहु प्रेम ॥ ७
 ॥ सिं० ॥ हुं अजागिणी सरजी पापणी रे । नहीं मु
 ज बांधव कोय । जे बांधव आवे मुज तेडवा रे । हर
 ख धरीने सोय ॥ ८ ॥ सिं० ॥ तमें तिहां जइ आ
 णुं मोकलावजो रे । पियर आवे चित्त ॥ सिंहजी सूडा

जजा निज देशना रे । नहीं परदेशी मित्त ॥ ९ ॥
 ॥ सिं० ॥ सिंह सामंत हवे तिहांथी सिद्धि करे रे ।
 आव्यो चंपावती मांहि॥राजा सुरसुंदरने जेटियो रे ।
 हैडे घणो उत्साह ॥ १० ॥ सिं० ॥ सहुने दीधी
 रुडी वधामणी रे । हरख्यो सवि परिवार । पुरुष
 वेप आव्यो कुमरी तणो रे । देखाड्या तूखार ॥
 ॥ ११ ॥ सिं० ॥ दिन दश राखी राजा वीनवे रे ।
 तमें सिद्ध करो उक्केण॥मंगल जमाइ अने मुज नंदि
 नी रे । तेडवा कारण तेण ॥ १२ ॥ सिं० ॥ लेइ व
 धामणी सिंह सामंत वढ्यो रे । उक्केणी जणी ताम॥
 वाटें जातां शकुन जलां थयां रे । मन हरख्यो अ
 निराम ॥ १३ ॥ सिं० ॥ अनुक्रमें आव्या नयरी उ
 क्केणीएं रे । धनदत्त साहने गेह॥धनदत्तसाह सुत सहु
 आवी मढ्या रे । नृप कुंवरी गुणगेह ॥ १४ ॥ सिं०॥
 नृप कुंवरी मनमां हरखी घणुं रे । निसुणी आणा
 नी वात । हवे मलखुं जइने निज तातने रे । वली
 नजरें देखिश मात ॥ १५ ॥ सिं० ॥

॥ दोहा ॥

॥ धनदत्तसाहने वीनवे । सिंह नामें सामंत ॥ बहू
 सहित तमे मोकलो । तुम बेढो गुणवंत ॥ १ ॥ तुम

सुत सुख जोवा तणे । राजाने बहु कोड ॥ ते माटे
तमे मोकलो । विनति करुं कर जोड ॥ १ ॥ शेरें त
व तिहां हा जणी । सुतनुं जाणी मन्न ॥ एहनें सुमनें
राखजो । करजो पुत्र जतन्ना ॥ २ ॥ सुरसुंदर राजा प्रतें ।
कह्यो घणो जूहार ॥ मलो करी वेहेला इहां । पधार
जो निरधार ॥ ३ ॥ वैरिसिंह राजा प्रतें । मंगल मलवा
जाय ॥ आझा मागी तेहनी । नम्या तातने माय ॥
॥ ४ ॥ माताने चरणे नम्यो । माता दिये आशीष ॥
पुत्रजी वेहेला आवजो । वटू सहित सुजगीश ॥ ५ ॥
जलां शकुन लेई करी । शुजलगनें शुजवार ॥ चंपाव
ती नगरी जिहां । आव्या हरप अपार ॥ ६ ॥

॥ ढाल त्रीजी ॥ रे ठेल ठबिला नेमजी ॥ ए देशी ॥
॥ वात सुणी मन हरखीयो । सुरसुंदर राजान रे
हो ॥ सामैयुं सबलुं करे । गोरीकरे गीतगानो रे हो ॥ १ ॥
सहेर सवे शणगारीयुं । शणगाखो बाजारो रे हो । घर
घर दूआं वधामणां । नाट जणे जयकारो रे हो ॥ वा ०
॥ २ ॥ स्वदेशनां परदेशनां । नरनारीनां वृंदो रे हो । धन
दत्त सुतने निरखवा । उपन्यो अति आनंदो रे हो ॥
वा ० ॥ ३ ॥ मंगल गजथी उत्तखो । नृपने कीधो प्र
णामो रे हो ॥ मंगलकलशने देखीने । नृप मन ह

रख्यो तामो रे हो ॥ वा० ॥ ४ ॥ निज घरमांहि प
 धरावीयो । वाजे ते निशाणो रे हो ॥ कुंवरी कलंक उ
 तारीयुं । वत्थो जयजयकारो रे हो ॥ वा० ॥ ५ ॥ कु
 बुद्धिने मारवा तणो । राजायें दीधो आदेशो रे हो ॥
 धनदत्त सुते मूकावीयो । उत्तम पुरुष सुविशेषो रे हो
 ॥ वा० ॥ ६ ॥ यतः ॥ उत्तम अतिहि परानव्यो । हैडे
 न धरे दंश ॥ ठेद्यो नेद्यो डुहव्यो । मधुरो वाजे वंश
 ॥ १ ॥ सज्जन ते सहो जाणजो । जो रुसे सोवार ।
 अंब न होवे लींबडो । जे जाति सहकार ॥ २ ॥ अ
 गर तणे अनुसार । पीजंतां परिमल दीये ॥ ते सज्जन
 संसार । जोया पण दोसे नहिं ॥ ३ ॥ ढाल पूर्वली ॥
 समकेत धारी जे होवे । तेतो सूर्युं विचारे रे हो ॥
 जीवने सुख दुःख उपजे । कर्मतणे अनुसारें रे हो
 ॥ वा० ॥ ७ ॥ नृप कहे एह कुबुद्धिनुं । मुख दीठे व
 डु पापोरे हो ॥ विण अवगुण ते पापीयें । कुंवरीने
 कीध संतापो रे हो ॥ वा० ॥ ८ ॥ ते माटे अम देशमां ।
 रहेवुं न पामे एहो रे हो ॥ सुरसुंदरें निज देशथी । का
 ढ्यो साहो तेहो रे हो ॥ वा० ॥ ९ ॥ हवे अपुत्रीउ नृप
 चिंतवे । देइ मंगलकलशने राज्य रे हो ॥ पंच महा व्रत
 आदरी । साधुं आत्मकाज रे हो ॥ वा० ॥ १० ॥ धनद

(८२)

तशाह अने धनवती । सपरिवार तेडावी रे हो ॥ व्रत
लेवाने सज्ज थयो । सहुनुं मनहुं मनावी रे हो ॥ वा०
॥ ११ ॥ मंगल कलशने प्रेमशुं । थाप्यो पोताने पाटें रे
हो । सुरसुंदर राजा नणे । तुमें चालजो धर्मनी वाटें
रे हो ॥ वा० ॥ १२ ॥ श्रीयशोवन्त सूरि कने । नृप व्रत
लीए उच्चरंगें रे हो । धनदत्त शाहने धनवती । तेह पण
व्रत लीये रंगें रे हो ॥ वा० ॥ १३ ॥ गुरु आदेश ल
ही करो । सुरसुंदर कृपिराय रे हो ॥ तीरथ यात्र
करवा नणी । ते परदेशें जाय रे हो ॥ वा० ॥ १४ ॥
नगर पिंमोल ते थइ रहे । ते केम कहियें साधो रे
हो ॥ एकठामें रहेतां थकां । थाये संजमनो बाधो
रे हो ॥ वा० ॥ १५ ॥ राणी त्रैलोक्यसुंदरी । पुण्यव
वती अनिरामो रे हो ॥ प्रसव्यो पुत्र पुरंदरु । जयशे
खर जस नामो रे हो ॥ वा० ॥ १६ ॥ व्रत लीधुं सुर
सुंदरें । देइ मंगलने राज्यो रे ॥ सीमाडा राजा कहे ।
ए शुं कीधुं अकाजो रे हो ॥ वा० ॥ १७ ॥ ए परदेशी
वाणिज्यो । अंग देशनो रायो रे हो ॥ नाम धरावे एह
बुं । अम जीवित धिग थायो रे हो ॥ वा० ॥ १८ ॥

॥ दोहा ॥

॥ अंग देश लेवा नणी । आव्या मोहोटा राय ॥

कटक सहु जेलुं करी । मंगलने नमवाय ॥ १ ॥ सिं
 हनाम सामंतने । कीधो वड राजान ॥ आगल कीधो
 तेहने । देइ बहु आदरमान ॥ २ ॥ गुर्जर मरुधर माल
 वो । मेवाडाना नूपाल ॥ धनदत्त सुतने सवि मढ्या ।
 आपी सार रसाल ॥ ३ ॥ धनदत्त सुत वजडावियो ।
 जाइव नाम निशाण ॥ थरहर कांपे तव धरा । काय
 र कंफे प्राण ॥ ४ ॥ मोरच रचिया जली परें । उंचा
 मुंगर जेम ॥ नाल चढावी उपरें । शूर तणे मन प्रे
 म ॥ ५ ॥ पूजी श्रीनगवंतने । प्रणमी श्रीगुरुपाय ॥
 ध्यान धरी नगवंतनुं । ते ठे श्रावक राय ॥ ६ ॥ महा
 मूढ्य मोहोटो अठे । घोडो जलधि तरंग ॥ मंगल
 नृप उपर चढ्यो । आणी मननो रंग ॥ ७ ॥ फोजें
 फोज सामी मली । तव वाग्यां रणतूर ॥ मंगल कल
 श तेणें अटकल्यो । जाणे उग्यो सूर ॥ ८ ॥ रूप
 देखी मंगल तणुं । ते प्रणम्या नूपाल ॥ ततहण ते
 पाठा फखा । आपी सार रसाल ॥ ९ ॥ हवे आवी
 निज मंदिरे । मंढाव्या प्रासाद ॥ शत्रुकार मंढाविया ।
 हुउ ते जयजयकार ॥ १० ॥ श्री यजसिंह सूरीसरु ।
 समवसखा उद्यान ॥ बहु परिवारें परवखा । ते ठे
 ज्ञान निधान ॥ ११ ॥

(८४)

॥ ढाल चोथी ॥ राग गोडी ॥

॥ सबल आम्बर सज करी । नवि प्राणी रे ॥ तेडी
सवि परिवार । लाल नवि प्राणी रे ॥ आठ्या सहगु
रु बांदवा ॥ न० ॥ पहेरी सवि शणगार ॥ ला० ॥
१ ॥ पांचे अजिगम साचवी ॥ नवि० ॥ बांध्या श्रीगु
रु पाय ॥ ला० ॥ प्रणमी वली बहु साधुनें ॥ न०
बेठा रूडे ठाय ॥ ला० ॥ २ ॥ श्री सिंहसूरि उपदि
से ॥ न० ॥ जाणी सरल स्वनाव ॥ ला० ॥ साकर म
धुरी वाणीये ॥ न० ॥ दान शीयल तप नाव ॥ ला०
॥ ३ ॥ धर्मनी देशना सांजलो ॥ ला० ॥ हरख्यो म
न नूपाल ॥ ला० ॥ जैन धर्म मनमां वस्यो ॥ न० ॥
जीवदया प्रतिपाल ॥ ला० ॥ ४ ॥ कर जोडी उजो
रहे ॥ न० ॥ पूढे मंगल नरेश ॥ ला० ॥ विवाहनो विडं
बना ॥ न० ॥ पामी केण विशेष ॥ ला० ॥ ५ ॥ नामें त्रैलो
क्यसुंदरी ॥ न० ॥ मुज प्रिया विण वंक ॥ ला० ॥ कर्म
कठण कीधां किस्यां ॥ न० ॥ जे पामी एह कलंक ॥ ला०
॥ ६ ॥ सूरि कहे राजा सुणो ॥ न० ॥ पूर्व नवनी वात
॥ ला० ॥ विण सांजल्ये एकर्मनी ॥ न० ॥ कथा न आवे
धात ॥ ला० ॥ ७ ॥ अंगें आलस परिहरो सुण राज
न रे ॥ पूरव नव वृत्तांत ॥ लाल सुण राजन रे ॥ पु

(८५)

एय कीधुं ते वखाणीयें ॥ सु० ॥ मूकी मननी चांति
॥ ला० ॥ ८ ॥ दक्षिण नरतें जाणियें ॥ सु० ॥ क्षिति प्र
तिष्ठित नाम ॥ ला० ॥ पाटण मोहोटुं वखाणीयें ॥ सु० ॥
रुद्धें कर। अनिराम ॥ ला० ॥ ए॥ सोमचंद तिणें पाटणे
॥ सु० ॥ एक रहे कुंजपुत्र ॥ ला० ॥ शूरचंद तेहना पिता
॥ सु० ॥ राखे घरनुं सूत्र ॥ ला० ॥ १० ॥ श्रीदेवी तस नार
जा ॥ सु० ॥ दंपती प्रीति अपार ॥ ला० ॥ चतुराश्ता
स वखाणीयें ॥ सु० ॥ जेहने वशें नरतार ॥ ला० ॥
११ ॥ सरल स्वनावें पण करी ॥ सु० ॥ माने सहु
तस लोक ॥ ला० ॥ धरमने ठामें वावरे ॥ सु० ॥ बहु
सोनइया रोक ॥ ला० ॥ १२ ॥ तेह पाटणमां जाणीयें
॥ सु० ॥ सुश्रावक जिनदेवनाम ॥ ला० ॥ ते बेहुनुं मन
एक ठे ॥ सु० ॥ जेम लखमणने राम ॥ ला० ॥ १३ ॥
पूर्वतुं पण बहु अठे ॥ सु० ॥ जिनदेवने बहु धन ॥ ला० ॥
बहु बली उपराजवा ॥ सु० ॥ वाहण चढवानुं मन्न
॥ ला० ॥ १४ ॥ एक दिन ते सोमचंदने ॥ सु० ॥ मित्रने
कहे मन वात ॥ ला० ॥ परदेशें मनसा अठे ॥ सु० ॥
तुं ठे शुद्ध सुजात ॥ ला० ॥ १५ ॥ सोनइया मुज
रोकडा ॥ सु० ॥ सोंपुं बार हजार ॥ ला० ॥ विश्वास
जाणी मित्रनो ॥ सु० ॥ धर्म बांधव तुं सार ॥ ला० ॥ १६ ॥

(८६)

ए धन माहारुं तुं सहि ॥ सु० ॥ वावरजे शुज ठाम
॥ ला० ॥ लान घणो ठे तुमने ॥ सु० ॥ ए ठे उत्तम
काम ॥ ला० ॥ १७ ॥ ते धन सोंपी मित्रने ॥ सु० ॥
तेणे सिद्धि करी परदेश ॥ ला० ॥ जिनदेव सखि को
नहीं ॥ सु० ॥ ऐ ऐ पुरुष विशेष ॥ ला० ॥ १८ ॥ मानव
जवूँलाहो लीजीर्ये ॥ सु० ॥ देइ दान सुपात्र ॥ ला० ॥
सोमचंद अनुमोदतो ॥ सु० ॥ करे निज निर्मल गात्र ॥
ला० ॥ १९ ॥ सोमचंद नर सखि ॥ सु० ॥ कोडिमांदि
कोइ एक ॥ ला० ॥ होय के न होय वली ॥ सु० ॥ ते सुण
जो सुविवेक ॥ ला० ॥ २० ॥ जिनदेवनुं धन वावरे ॥ सु० ॥
मन नाणे अहंकार ॥ ला० ॥ निज मित्रने अनुमो
दतो ॥ सु० ॥ परने करे उपगार ॥ ला० ॥ २१ ॥
घर सारुं धन वावरे ॥ सु० ॥ पोतानुं पण सार ॥
॥ ला० ॥ जैन धर्म वली आदरे ॥ सु० ॥ नारीने
जरतार ॥ ला० ॥ २२ ॥

॥ दोहा ॥

॥ श्रीदेवी मन चिंतवे । धन्य ए मुज जरतार ॥ ध
न्य जिन देव बखाणीर्ये । जैन धरम जग सार ॥ १ ॥
नंद श्रोवनी दीकरी । देवदत्तनी नारि । ते पण एहिज
पाटणे । ज्ञानामें नारि ॥ २ ॥ श्रीदेवीने सखिपणुं ।

घणुं ते नडा साथ ॥ नडा पण नेहें करी । मन आपे
तस दाय ॥३॥ देवदत्तना देहमां । रक्तपित्तनो रोग ॥
व्याप्यो करम तणे वशें । नडा करे बहु शोक ॥४॥
श्रीदेवी आगल कहे । कोढी दुज नरतार ॥ हवे बाश्चुं
कीजीएं । ए दुःखनो नहीं पार ॥ ५ ॥

॥ ढाल पांचमी ॥ राग केदारो गोडी ॥

॥ मुह मचकोडीने कहे रे । नडाने तेणी वार ॥
देवदत्तने तुज संगथी रे । उपन्यो रक्त विकार रे
॥ १ ॥ बेहेनी ॥ म करीश मुजचुं वात । वेगली रहें कर
सात रे ॥ बे ॥ नहिं नलो ताहरो संघात रे ॥ बे ॥
वंचुं ताहारुं गात्र रे ॥ बेहेनी म ॥ २ ॥ नडा
ने तव उपन्यो रे । मनमां घणो विखवाद ॥ ते
चिंतवे एह चुं लवे रे । मनें आणी उन्माद रे ॥ बेहेनी ॥
॥३॥ उठी ते आमण दूमणी रे । नघणें ऊरंती नीर ॥
वलती बोलावी हरखचुं रे । कांइ बाइ दुइ दिलगीर रे
॥ बेहे ॥४॥ नडा कहे तुज नवि घटे रे । एहवो कहेवो
बोल ॥ श्री कहे में हांसी करी रे । तुज तनु कुंकुम घोल
रे ॥ बेहे ॥५॥ श्रीदेवीयें ततक्षणें रे । बेसारी धरी बाहि ॥
माहरे तुं सहि जाणजो रे । वाढही नगरी मांहि रे ॥ बेहे
नी ॥६॥ रोष हतो ते उतखो रे । विलय गयो विखवा

(८८)

द ॥ श्रीएं करम बाध्युं हतुं रे । तेहनो रह्यो सवाद रे
॥ बहेनी० ॥ ७ ॥ जीव बांधे ते अति घणुं रे । रसनार्थी
बहु कर्म ॥ जेणें रसनाने वशें करी रे । तेहने पोते धर्म
रे ॥ बहेनी० ॥ ८ ॥ जे पंचेंद्रिय वश करे रे । तेहने
लागुं पाय ॥ दीतिविजय कहे जाणजो रे । तेहने बहु
सुख आय रे ॥ बहेनी० ॥ ९ ॥

॥ दोहा ॥

॥ मुनिवरना संजोगथी । पामी समकित सार ॥ ते पाळे
बेहु जणां । श्रावकना व्यवहार ॥ १ ॥ अतिहि शुन जा
वें करी । ते पोहोतां परलोक ॥ पंच पद्योपम आउखे ।
सौधर्में सुरलोक ॥ २ ॥ सौधर्मा देवलोकथी । सोम
चंद्रनो जीव ॥ चवीने तुं नूपति हुउ । पुण्यवंत अतीव
॥ ३ ॥ देवीनुं सुख नोगवी । पूरण पूरी आय ॥ श्री
देवीनो जीव ते । त्रैलोक्यसुंदरी आय ॥ ४ ॥ परद्व्यें
उपराजीयुं । पुण्य घणुं गुण खाण ॥ नाळे परणी सुंदरी ।
ते तुं सहि करी जाण ॥ ५ ॥ हांसीर्यें पहेले नवें । वयण
कहुं विण वांक ॥ ते माटे ए सुंदरी । पामी मोहोहुं क
लंक ॥ ६ ॥ रुडा नूमां जीवडा । जे हसतां बांधे कर्म ॥
शुन अशुन ते नोगवे । साचो श्रीजिन धर्म ॥ ७ ॥

(૫૯)

॥ ઢાલ ઠઠી ॥ સાહેજડીની દેશી ॥

॥ દેશના સુણી મન હરસ્વીયો ॥ સાહેજડી રે । મંગલ
કલશ નૂપાલ તો ॥ આજુનો મુજ દિન નલો ॥ સાળ ॥
સાંનલ્યાં વયણ રસાલ તો ॥ ૧ ॥ વાંદી નિજ ઘરે
આવીયા ॥ સાળ ॥ મન આવ્યો વૈરાગ તો । એ સંસાર
ઢે કારિમો ॥ સાળ ॥ સાચો ધર્મ વીતરાગ તો ॥ ૨ ॥
હરખ ધરી ધન વાવરી ॥ સાળ ॥ કરે પોતાનું કાજ
તો ॥ જયશેઠરને તવ દીયે ॥ સાળ ॥ ચંપાવતીનું
રાજ તો ॥ ૩ ॥ સિંહસૂરિ પાસે લીયે ॥ સાળ ॥
પંચ મહાવ્રત જાર તો ॥ અતિ ઉત્સવ આમંબરે
॥ સાળ ॥ નર વલી એક હજાર તો ॥ ૪ ॥ શ્રીગુરુની
સેવા કરે ॥ સાળ ॥ તેણેં જણ્યાં અંગ અગ્યાર તો ॥ યો
ગ્ય જાણી પદવી દીયે ॥ સાળ ॥ સિંહસૂરિ ગણધાર
તો ॥ ૫ ॥ સુખિયા જીવ તે સુખ લહે ॥ સાળ ॥ તે
સહી પુણ્ય પ્રમાણ તો ॥ પુણ્યવંતનાં સદ્ગુ કરે ॥ સાળ ॥
જગમાં સબલ વચાણ તો ॥ ૬ ॥ સુંદરી પણ દીક્ષા
લીયે ॥ સાળ ॥ હરખે નૃપને સાથ તો ॥ બહુ નારીશું
પરવરી ॥ સાળ ॥ લોચ કરે નિજ હાથ તો ॥ ૭ ॥
ચતુર તે તેહને જાણીયે ॥ સાળ ॥ જે અવ સરનો
જાણ તો ॥ સંસારી સુખ વિલસી કરી ॥ સાળ ॥

(९०)

संजम लीये गुणखाण तो ॥ ७ ॥ संजम पाली निर्म
लुं ॥ सा० ॥ पोहोता ब्रह्मसुरलोक तो ॥ तिहांथो चवी
ने उपज्या ॥ सा० ॥ पाम्या नरनव थोक तो ॥ ८ ॥
तिहां पण दीक्षा लेइ करी ॥ सा० ॥ पामशे केवल
नाण तो । अनुकरमें मुगर्ते गया ॥ सा० ॥ तेहनं करवुं
वखाण तो ॥ ९ ॥ गुणवंतना गुण गाइये ॥ सा० ॥ जा
खे श्री नगवंत तो । निर्मल थाये आतमा ॥ सा० ॥
पामीये सुख अनंत तो ॥ १० ॥ श्रीमंगलकलश सू
री तणो ॥ सा० ॥ रास रच्यो सुविलास तो ॥ नणे
गणे जे सांजले ॥ सा० ॥ जेम होय परम विलास
तो ॥ ११ ॥ रास करंतां एहनो ॥ सा० ॥ मुज मन
अति रंगरोल तो । कहेतां रंग मुज उपन्यो ॥ सा० ॥
जेम मजीठनो चोल तो ॥ १२ ॥ सुपन मांहि गज
उपरें ॥ सा० ॥ बेठा हुइ रुद्धि राज्य तो ॥ तेम ए
रास करतां थकां ॥ सा० ॥ सिद्धि चढे सवि काज
तो ॥ १३ ॥ श्रीविमलबोध सूरीश्वरें ॥ सा० ॥ दी
धो ए उपदेश तो ॥ शांतिनाथ पहेले जवें ॥ सा० ॥ श्री
खेण नामे नरेश तो ॥ १४ ॥ ते आगल मन रंगवुं
॥ सा० ॥ संबंध कह्यो सुरसाज तो ॥ शांतिनाथ पहेले
जवें ॥ सा० ॥ मंगलकलश नूपाल तो ॥ १५ ॥ जैन

